

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

ÖĞRETMEN BEKLENTİSİNİ GELİŞTİRME
STRATEJİLERİNİN ÖĞRENCİLERİN İNGİLİZCE
DERSİNDEKİ TUTUM VE BAŞARISINA ETKİSİ (EYLEM
ARAŞTIRMASI ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selnur Yüksel

Düzce

Ağustos, 2017

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

ÖĞRETMEN BEKLENTİSİNİ GELİŞTİRME STRATEJİLERİNİN
ÖĞRENCİLERİN İNGİLİZCE DERSİNDEKİ TUTUM VE
BAŞARISINA ETKİSİ (EYLEM ARAŞTIRMASI ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selnur Yüksel

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Filiz Evran Acar

Düzce
Ağustos, 2017

KABUL VE ONAY

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında oy birliği / oy çokluğu ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

.....

Üye Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

.....

Üye Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

.....

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

.../.../201..

(İmza Yeri)

Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

..... Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

..... Tezim sadece Düzce Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

..... Tezimin 1 (bir) yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

ÖNSÖZ

Ülkemizde öğrencilerin İngilizce dersindeki başarısını ve İngilizce dersine karşı geliştirdikleri tutumunu etkileyen faktörler öğrencilerin sosyo-ekonomik durumu, okulun fiziki koşulları, ders kitapları, değerlendirme ölçütleri gibi konularda sınırlı kalmıştır. Öğretmenlerin öğrencilere karşı geliştirdikleri beklenti ve bu beklentiye göre gösterdikleri davranışlar göz ardı edilmiştir. Bu araştırma; öğretmen beklentisi, beklenti davranışları inceleyerek bu beklentinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutum ve başarısına etkisini belirleyip öğrencilerin İngilizce dersine tutumunu olumlu yönde etkilemek ve başarısını artırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma süresince desteğini benden esirgemeyen, kendisine ve sevdiğilerine ayıracağı zamanı çalışmamla paylaşan danışmanım Yrd. Doç. Dr. Filiz EVRAN ACAR'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Araştırmamın tamamlanmasında en büyük motive kaynağım oğluma, maddi ve manevi desteğini benden esirgemeyip her zaman sevgi ve ilgileriyle yanımda olan annem, babam ve kardeşime; beni olumlu yönde motive eden eşime; fikirleriyle ve destekleriyle bana katkı sağlayan saygıdeğer müdürüme ve meslektaşlarıma; araştırmama katılan tüm öğrencilerime teşekkürlerimi sunuyorum.

Selnur YÜKSEL

ÖZET

ÖĞRETMEN BEKLENTİSİNİ GELİŞTİRME STRATEJİLERİNİN ÖĞRENCİLERİN İNGİLİZCE DERSİNDEKİ TUTUM VE BAŞARISINA ETKİSİ (EYLEM ARAŞTIRMASI ÖRNEĞİ)

Yüksel, Selnur

Yüksek Lisans, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Filiz Evran Acar

Ağustos 2017, xiii + 73 sayfa

Araştırmanın amacı öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutum ve başarısına etkisini araştırmak ve öğrencilerin başarısını ve olumlu tutumlarını artırmaktır.

Araştırma 2015-2016 eğitim öğretim yılında Düzce il merkezindeki bir okulda okuyan 43 6. sınıf ve 44 8. sınıf öğrencisi olmak üzere 87 öğrenciden oluşan örneklem grubu üzerinde yapılmıştır.

Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından hazırlanan Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği, İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği ve MEB tarafından hazırlanan kazanım kavrama testlerinden oluşan 7 adet deneme sınavı kullanılmıştır. Araştırma haftada 4 saat olmak üzere 12 haftada toplam 48 saat süresince yürütülmüştür.

Araştırma sonucunda öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersine tutumunu olumlu yönde etkilediği ve başarılarını artırdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: öğretmen beklentisi, tutum, başarı

ABSTRACT

**THE EFFECT OF IMPROVING TEACHER EXPECTANCY STRATEGIES ON
THE ATTITUDES AND ACADEMIC ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN
ENGLISH COURSE (AN EXAMPLE OF ACTION RESEARCH)**

Yüksel, Selnur

Master, Department of Educational Sciences

Thesis Advisor: Yrd. Doç. Dr. Filiz Evran Acar

August 2017, xiii + 73 page

The aim of the study is to investigate the impact of teacher expectation on students' achievement and their attitudes towards English lesson and to increase the success and positive attitudes of the students.

The study was carried out in a sample group consisting of 87 students, 43 sixth graders and 44 8th grade students attending a school in the city center of Düzce in the educational year of 2015-2016.

While collecting data, "Teacher Expectation Scale" developed by the researcher, "Attitude Scale for The English Lesson" and 7 test exams prepared by MEB were used. The study was conducted for a total 48 hours in 12 weeks, 4 hours in a week.

As a result of the study, it was revealed that teacher expectation influences the attitudes of the students towards the English lesson positively and increases their success.

Keywords: Teacher Expectation, attitude, achievement

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
KABUL VE ONAY	iii
ÖNSÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
EKLER LİSTESİ	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Sayıtları	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.6. Tanımlar	5
2. LİTERATÜR	6
2.1. Yabancı Dil Öğretimi	6
2.1.1. Türkiye’de Yabancı Dil Öğretimi	7
2.1.2. Yabancı Dil Öğreniminde Başarıyı Etkileyen Faktörler Duyuşsal Faktörler	8
2.2. Öğretmen Beklentisi ve Önemi	10
2.2.1. Öğretmen Beklentisini Etkileyen Faktörler	12
2.2.2. Öğretmen Beklenti Davranışları	13
2.2.3. Öğretmen Beklentisinin Yönetimi	15

3. YÖNTEM	20
3.1. Araştırma Modeli	20
3.2. Çalışma Grubu	21
3.3. Veri Toplama Araçları	22
3.3.1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği	22
3.3.2. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği	29
3.3.3. Başarı Testleri	33
3.4. Verilerin Toplanması	33
3.4.1. Uygulama Öncesi	34
3.4.2. Uygulama Süreci	34
3.5. Verilerin Analizi	39
4. BULGULAR VE YORUM	41
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	47
5.1. Sonuç	46
5.2. Öneriler	47
6. KAYNAKÇA	49

TABLULAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği KGİ Sonuçları	23
Tablo 2. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Ölçek Maddelerinin Faktör Yüğü, Açıklanan Varyansı ve t değerleri	25
Tablo 3. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Ölçek Maddelerinin Faktör Yapısı İçin Uyum İyilik İndeksleri	26
Tablo 4. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları	28
Tablo 5. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği Maddelerinin Faktör Yüğü, Açıklanan Varyansı ve t değerleri	30
Tablo 6. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği Maddelerinin Faktör Yapısı İçin Uyum İyilik İndeksleri	31
Tablo 7. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği Madde Toplam Korelasyonu	32
Tablo 8. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğretmen Beklentileri	41
Tablo 9. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası İngilizce Dersine İlişkin Tutumları	42
Tablo 10. İngilizce Başarı Testleri Puanlarının Anova Sonuçları	43
Tablo 11. Öğretmen Beklentisinin Öğrencilerin İngilizce Dersindeki Tutumlarını Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları	44

Tablo 12. Öğretmen Beklentisinin Öğrencilerin İngilizce Dersindeki

Başarısını Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon

Analizi Sonuçları 45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeğine İlişkin Yol (Path)

Grafiği 27

Şekil 2. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeğine İlişkin Yol (Path)

Grafiği 33

Şekil 3. Başarı Değişim Grafiği 43

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
Ek 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği	57
Ek 2. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği	59
Ek 3. Etkinlik Planı 1. Hafta	61
Ek 4. Etkinlik Planı 2. Hafta	62
Ek 5. Etkinlik Planı 3. Hafta	63
Ek 6. Etkinlik Planı 4. Hafta	64
Ek 7. Etkinlik Planı 5. Hafta	65
Ek 8. Etkinlik Planı 6. Hafta	66
Ek 9. Etkinlik Planı 7. Hafta	67
Ek 10. Etkinlik Planı 8. Hafta	68
Ek 11. Etkinlik Planı 9. Hafta	69
Ek 12. Etkinlik Planı 10. Hafta	70
Ek 13. Etkinlik Planı 11. Hafta	71
Ek 14. Etkinlik Planı 12. Hafta	72
Ek 15. Tutum Ölçeği Kullanım İzni	73

1.BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, sayılıları ve sınırlılıklarına yer verilmektedir.

1.1.Problem

İnsanoğlu tarih boyunca birbiri ile iletişim kurma ihtiyacı duymuştur. İnsanları diğer varlıklardan ayıran en önemli unsur olan dil, aynı dili kullananlar arasında anlaşmayı sağladığı gibi öğrenilebilirliği sayesinde farklı ülkelerdeki insanların birbiriyle iletişimini de sağlar (Akın ve Çeçen, 2015).

Bir milletin kendi anayasasında belirttiği ve milleti oluşturan fertlerin ortak konuştuğu ana dilleri dışında kalan dillerin tümü yabancı dildir. Dünyadaki dilleri takip edebilme, teknolojik çağdan geri kalmama, dünya ticaretinde söz sahibi olabilme gibi amaçlar doğrultusunda toplumların en az bir ortak yabancı dil ile iletişim kurmaları gerekmektedir. Bu ortak dil İngilizce'dir (Demirkan,2008).

Ülkemizde günümüz gelişen teknolojisi ve yenilikçi dünyasına uyum sağlama noktasında dil öğrenimine verilen önem artmıştır. Ancak dil öğrenimindeki başarı ile ilgili yetersizlikler mevcuttur. Dil öğreniminde karşılaşılan problemler ile ilgili birçok araştırma yapılmış olmasına rağmen bu yetersizlik ve başarı sorunu tam anlamıyla çözülememektedir.

Yabancı dil öğreniminde başarıyı etkileyen çok sayıda faktör bulunmaktadır. Tutum, başarıyı etkileyen önemli faktörlerden biridir (Genç & Aksu, 2004). Başarıyı artırmak ve dil öğretimini kolaylaştırmak için öğrencilerin güdülenmelerini ve olumlu tutum geliştirmelerini sağlamak gerekir (Gürel, 1986; Chamber, 1999). Öğrencilerin yeni bil dili öğrenemeyeceklerine dair geliştirdikleri olumsuz tutum olumlu yönde değişirse dil öğrenimindeki engellerden biri aşılmış olur (Lennartsson, 2008).

Beklenti, bireyin içinde bulunduğu ortamda algıladığı ipuçlarının ne gibi sonuçlar doğurabileceği konusundaki tutum ve bekleyişidir (Jussim,1990). Öğretmen beklentisi ise öğretmenin bildiklerinden yola çıkarak öğrencinin okul başarısı ve sınıf davranışları konusundaki çıkarımlarıdır (Brophy,1998). Rosenthal ve Jacobson'un 1968'de yaptığı çalışma sonrası beklenti kavramı sınıf ortamına girmiştir. Bu çalışmanın ardından Rosenthal ve arkadaşları öğretmen-öğrenci etkileşimi üzerine kurulan "Dört Etmen Teorisi"ni geliştirmiştir. Bu dört etmen (Rosenthal,1993):

1. **Ortam:** Öğretmenler özel olduğunu düşündükleri öğrencilere daha sıcak bir sınıf iklimi yaratır.
2. **Geri Bildirim:** Öğretmenler özel olduklarını düşündükleri öğrencilere daha ayrıntılı geri bildirim verir.
3. **Girdi:** Öğretmenler özel olduklarını düşündükleri öğrencilere daha fazla, daha karmaşık bilgiler sunar
4. **Çıktı:** Öğretmenler özel olduklarını düşündükleri öğrencilere daha fazla zaman dilimi sunar.

İnsanlar bir süre sonra beklentiler doğrultusunda hareket etmeye başlar (Harris ve Rosenthal, 1985). Öğrencilerde olumlu tutum oluşturmak ve başarıyı sağlamak noktasında öğretmenin öğrenciler üzerinde ciddi bir etkisi vardır. Öğretmenin beklentisi, inancı bu yönde ise bu amaca ulaşmak daha kolay olacaktır. Jacobson (1968)'a göre öğretmenler öğrencilerin başarılı olacaklarına inandıklarında, onların başarısını artırıcı tüm yolları kullanır ve tüm dikkatleri onun başarısına yönelterek beklenen başarıya ulaşmalarını sağlar.

Araştırmanın problemi "Öğretmen beklentisini geliştirme stratejilerinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutum ve başarısına etkisi nedir?" olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın alt problemleri;

- Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası öğretmen beklentileri arasında anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?

- Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası İngilizce dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?
- Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri uygulama süreci boyunca öğrencilerin İngilizce deneme sınavlarında elde ettikleri puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?
- Öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutumuna etkisi nedir?
- Öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersindeki başarısına etkisi nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutum ve başarısına etkisi olup olmadığını araştırmak ve dolayısıyla öğrencilerin İngilizce dersine ilişkin başarılarını ve olumlu tutumlarını arttırmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğrenme ortamındaki sorunlar bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara ilişkin olarak incelendiğinde bilişsel alana ağırlık verilerek duyuşsal alanın göz ardı edildiği görülmektedir. Oysa duyuşsal özellikler öğrenme ortamında bireyin başarısını etkileyen önemli faktörlerdendir. Dil öğrenimindeki başarıda bilişsel olduğu kadar duyuşsal faktörlerin de önemi göz önüne alındığında, duyuşsal gelişim öğrencilerin öğrendiği yabancı dili içselleştirmesinde önemli bir etkiye sahiptir (Kazazoğlu, 2013).

Duyuşsal faktörler arasında yer alan ve yaşam boyu gerçekleştirilen yaşantıların ürünü olan tutumlar okulda şekillendirilebilir (Gömleksiz, 2003). Tutumların belirlenmesi öğretmenlere öğrencinin dilsel gelişimine ilişkin ipuçları sağlar ve öğretim müfredatı oluşturma, araç-gereç seçimi, izlencelerin uygulanması gibi konularda rehberlik eder (Kazazoğlu, 2013).

Öğretmenlerin öğrenciler hakkında ne düşündüğü ve onlara nasıl davrandığı, öğrencilerin hayatında büyük bir etkiye sahiptir. Öğretmenlerin öğrenciler üzerindeki bu kaçınılmaz etkisi göz önüne alındığında öğrenci davranışlarının geliştirilmesi, değiştirilmesi ve yeni davranış örüntülerinin kazandırılmasında öğretmenin öğrenciye yaklaşım biçimi önemlidir (Deniz, Avşaroğlu, Fidan; 2006). Çünkü öğretmenin öğrenciye yaklaşım biçimi öğrencinin derse bakış açısını ve o dersteeki başarısını etkiler. Öğretmenin öğrenciye yaklaşımını etkileyen en önemli faktör; öğretmenin öğrenciden olan beklentisi, ona olan inancıdır. Bu konudaki en önemli çalışmalardan birini Rosenthal ve Jacobson 1968 yılında yapmıştır ve öğretmen beklentisi kavramı literatüre girmiştir. Rosenthal ve Jacobson'ın Kaliforniya'da yapmış olduğu çalışmada öğrencilere bir test uygulanarak rastgele seçilmiş bazı öğrencilerin bu testten yüksek not aldığı ve daha hızlı gelişim gösterecekleri öğretmenlere söylenmiştir. Sonuç olarak o öğrencilerin puanlarında artış gözlenmiştir. Los Angeles Eğitim Birimi de bu etkinin sonuçlarından ziyade öğretmenlerin beklentilerine göre geliştirdikleri davranışlara odaklanmış ve bu konuda birçok araştırma yapmıştır. Araştırmanın ana kaynağını ise Thomas Good ve Jere Brophy'nin beklenti teorisi oluşturmuştur (Gottfredson, Marciniak, Birdseye, Gottfredson; 1991). Araştırmaların sonucunda ise öğretmen davranışları belirli kategorilerde belirlenmiş ve bu davranışların düzenlenmesi, geliştirilmesi konusunda öğretmenlere eğitim verilerek öğretmen beklentisinin yönetilip şekillendirilmesi ve başarının genele yayılması amaçlanmıştır.

Türkiye'deki öğretmen beklentisi ile ilgili yapılan araştırmalar sadece beklentiye etkileyen öğrenci özelliklerine odaklanmıştır. Bu beklentinin yönetilerek başarıya ulaşmadaki etkisine ilişkin Türkiye'de herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Çalışma bu noktaya değinip bu konuda çalışmalar yapılması konusunda bir fikir verebilmesi açısından önemlidir. Aynı zamanda yabancı dil öğreniminde tutumun etkisi göz önüne alındığında, öğretmen beklentisiyle tutumun şekillendirilip başarıya ulaşmada bir basamak olarak kullanılıp kullanılmayacağını belirlemek adına da önem teşkil etmektedir.

1.4. Araştırmanın Sayıtları

Araştırmada kullanılan Milli Eğitim Bakanlığı'na ait deneme sınavlarının geçerlik ve güvenilirlik açısından uygun olduğu varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Düzce il merkezinde bir okulda okuyan 6. ve 8. sınıf öğrencilerinin görüşleriyle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Yabancı Dil: Bir ülkede veya toplumda geçerli olan, anadil dışındaki tüm dilleri kapsayan dildir (Başkan, 2006).

Yabancı Dil Öğretimi: Belirli bir amaç için anadili dışında herhangi bir dili kullanmada yeterlilik kazandırma etkinliklerinin tümüdür (Demirel, 2010).

Tutum: Geçici değil, uzun süreli organize olmuş, kişinin davranışları doğrultusunda gözlenebilen, tutarlı ve değişime dirençli eğilimlerdir (Kırkız, 2010).

Öğretmen Beklentisi: Öğretmenlerin öğrencileri ile ilgili algı ve inançlarına dayanarak onların gelecekteki davranış ve akademik başarılarına yönelik çıkarımlarıdır (Good & Brophy, 2000).

Akademik Başarı: Program hedefleriyle tutarlı davranışlar bütünüdür (Demirtaş & Güneş, 2002).

2.BÖLÜM

LİTERATÜR

2.1. Yabancı Dil Öğretimi

Yabancı dil öğretimi, ana dilden farklı yapı, kavram ve dilbilgisi kuralları olan başka bir dilin öğretilmesi sürecidir (Aslanargun & Süngü, 2006). Dil öğretimi süreci, öğretmenin körü körüne bağlı kalacağı yöntem ve kurallara dayalı bir süreç değil; dinamik, yaratıcı ve öğrenci özelliklerine göre şekillenen bir süreç olmalıdır (Acat & Demiral, 2002). Öğretmen bu süreçte öğrenciyi harekete geçirecek eylemleri bilmeli ve bu eylemleri sınıf içerisinde etkili bir şekilde kullanmalıdır (Williams & Burden, 1997).

Örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarındaki yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı, Milli eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak okul ve kurumların amaç ve seviyeleri de göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretimi yapılan dilde bireylerin;

- a) Dinleme – Anlama
- b) Okuma – Anlama
- c) Konuşma
- d) Yazma

becerileri kazanmalarını, öğrendiği dille iletişim kurmalarını ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır (mevzuat.meb.gov.tr).

Demirel (2010), yabancı dil öğretiminde temel alınan ilkeleri 10 madde halinde belirlemiştir:

1. Dört temel beceriyi geliştirmek,
2. Öğretim etkinliklerini önceden planlamak,
3. Basitten karmaşığa, somuttan soyuta doğru öğretmek,

4. Bir seferde tek bir yapıyı sunmak,
5. Görsel ve işitsel araçlar kullanmak,
6. Ana dili sadece gerekli durumlarda kullanmak,
7. Verilen bilgilerin günlük yaşama aktarılmasını sağlamak,
8. Öğrencilerin derse katılımını sağlamak,
9. Bireysel farklılıkları dikkate almak,
10. Öğrencileri güdülemek ve cesaretlendirmek.

2.1.1. Türkiye’de Yabancı Dil Öğretimi

Türkiye’de Cumhuriyetin ilanıyla ülke ilişkileri batıya yönelik olmaya başlamıştır. Osmanlı Devleti döneminde eğitim kurumlarının çoğunda yabancı dil olarak Arapça ve Farsça öğretilirken, yabancı dille eğitimin de batıya yönelmesiyle okullarda İngilizce, Almanca, Fransızca öğretilmeye başlanmıştır (Demirel, 2010).

1928’de Atatürk’ün teşvikiyle “Türk çocuklarını yabancı bir dil öğrenmek için yabancı okullara gitmekten kurtarmak” amacıyla Türk Eğitim Derneği (TED) kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan raporlarda yabancı dil öğretimine yer verilmeye başlanmıştır ve 1983’te kabul edilen Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Kanunu ile Türkiye’deki yabancı dil öğretiminin temeli atılmıştır (Demirkan, 2008).

1997 yılında eğitim reformu ile zorunlu eğitim 8 yıla çıkarılmış, 6. sınıf öncesi bir yıllık hazırlık sınıfı 9. sınıf öncesine taşınmış, yabancı dil dersleri 4.-8. sınıflar arasına yayılarak beş yıllık süreyi kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. 2013 yılında 4+4+4 sistemine geçilmesiyle de yabancı dil öğretimi 2. sınıf itibariyle yapılmaktadır.

Eğitim sistemindeki yenilikler ve gelişmeler Türkiye’deki dil başarısını yeterli düzeye ulaştıramamıştır. Son üç yılın İngilizce Yeterlik İndeksleri incelendiğinde 2014 yılında çok düşük seviye grubunda 44,70 puanla 63 ülke arasında 47. sırada olan Türkiye, 2015 yılında 47,62 puanla 70 ülke arasında 50. sırada yer almış, 2016 yılında da gelişme görülemedi ve Türkiye 47,89 puanla 72 ülke arasında 51 sırada kalarak çok düşük seviye grubundaki yeri değişmemiştir.

Başarı düzeyindeki yetersizlikler konusunda birçok araştırma yapılmış ve başarısızlık nedenleri konusunda belirli sonuçlara ulaşılmıştır.

Haznedar (2010) Türkiye’de İngilizce öğretiminde yapılan birçok iyileştirme çalışmalarına rağmen gelinen noktanın yetersiz olmasının nedeni olarak sınıfların fiziki koşullarının yetersiz olmasını, sınıfların kalabalık olmasını, dil politikalarındaki yetersizlikleri, nitelikli öğretmen yetiştirmekteki eksiklikleri sıralamıştır. Işık (2008) ise yabancı dil öğretiminde istenilen başarı seviyesine ulaşılamamasının nedenleri olarak geleneksel dil öğrenme alışkanlıkları, planlamadaki eksiklikler, yöntem-teknik, materyal ve değerlendirmedeki yetersizlik ve yanlışları belirtmiştir. Oğuzkan (1981) ise yabancı dil öğrenmede başarısızlık sorunları arasında öğrencilerin gerçek amaçlarının not alma ve sınıf geçme olması, okul dışında yabancı dil kullanma olanağının olmaması, dil öğretiminde yapıcı yolların kullanılmamasından bahsetmiştir.

Acat ve Demiral (2002)’a göre Türkiye’de yabancı dil öğretim yöntemleri belirlenirken Türk öğrencilerinin öğrenim ihtiyaçları, dünya görüşleri, yaşam biçimleri, dil öğrenimine bakış açıları göz ardı edilmektedir. Yabancı dil öğrenme sorunları arasında bireysel farklılıklar dikkate alınmamaktadır. Dil öğretiminde bireylerin farklı kişilik tiplerine, her bireyin farklı öğrenme stratejisine sahip olduğuna ve dil öğrenmeye yönelik tutumlarına gerekli önem verilmelidir (Pişkin, 2004). Öğrencilerin yabancı dil düzeylerinde, yabancı dile yönelik tutumları ve yabancı dile verdikleri önemin etkili olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yabancı dile yönelik geliştirdikleri tutumlar, yabancı dil öğrenme gereksinimlerini etkilemektedir (Cibişoğlu,2016).

2.1.2. Yabancı Dil Öğreniminde Başarıyı Etkileyen Duyuşsal Faktörler

Dünyanın ortak dili haline gelmiş olan İngilizce’nin öğrenimi, günümüz dünya koşullarında kültürel, bilimsel ve ekonomik gelişmelere uyum sağlamak açısından önemini her geçen gün artırmaktadır. Bu sebeple, İngilizce öğrenimi artık her açıdan zorunlu hale gelmiştir.

Yabancı dil öğretimi sürecinde, öğrencinin başarısını etkileyen bir çok faktör vardır. Bu faktörler içsel ve dışsal olarak ikiye ayrıldığında içsel faktörleri öğrencilerin biyolojik, fiziksel, psikolojik, sosyal ve bilişsel özellikleri oluştururken; dışsal faktörler okul ve ailenin eğitim düzeyi, ailenin yapısı, anne babanın mesleği, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel özelliklerdir (Gonzales,2001).

Yabancı dil öğrenimindeki başarı, öğrencilerin sahip olduğu bireysel özelliklerle doğrudan ilgilidir. Bu bireysel özellikler; öğrencinin dil öğrenimine karşı sahip olduğu inançları, tutumları, beklentileri ve kişiden kişiye değişen güdülenme düzeyleridir (Aydın & Zengin, 2008).

Yabancı dil öğrenimine karşı oluşturulan olumsuz inançlar, tutumlar, kaygı ve motivasyon eksikliği başarının önündeki en büyük engellerdir (Oroujlou & Vahedi, 2011; McDonough & Shaw, 1998). Dil öğrenmeye istekli, amaç için her türlü aktiviteyi yapmaya hazır öğrencilerin bulunduğu bir ortamda başarısızlık beklenemez. (Yılmaz, 2007)

Dil öğrenimindeki motivasyon eksikliği; öğrencilerin dil öğrenmenin gerekliliği konusunda ikna edilememesi, özendirilmemesi gibi unsurlardır. Bir dili öğrenen öğrenci bunun kendi yaşantısında ne tür değişikliklere sebep olacağını bilmesi gerekir (Acat & Demiral,2002).

Gardner (1985) öğrencilerin yabancı dili öğrenmeye motive olmalarını sağlayan faktörleri iki başlıkta toplamıştır. Bu faktörler:

- a) Araçsal faktörler: Yabancı dil öğrenmenin artıları, çıkarları ve yararlarıdır.
- b) Bütünleştirici faktörler: Başka bir ülkenin kültürüne dahil olabilme, başka insanlarla iletişim kurabilerek iyi ilişkiler geliştirmedir.

Öğrencilerin yabancı dile karşı ilk izlenimleri genellikle olumsuzdur. Anlaması zor ve sıkıcı olduğunu düşünmektedirler. Öğrencilerin dil öğrenmeye ilişkin olumsuz kalıp yargılarının olması dil öğrenmeye yönelik motivasyonunu etkiler (Mehdiyev, Usta, Uğurlu; 2016). Olumsuz inanç ve tutumların değiştirilmesi başarının sağlanmasında atılması gereken ilk adımdır. Bunun için önce tutumlar

belirlenmeli ve öğretimde gerekli değişim ve yenilikler yapılmalıdır (Smith,1971). Olumsuz tutumlar belirlenip değiştirilmedikçe öğrenci dil öğrenmek için hiçbir çaba göstermeyecektir (Gardner & Lambert, 1972). Çünkü öğrencinin öğrenebilmesi için, öğrenilecek bilgiye açık olması ve o bilgiyi öğrenmek için istek duyması gerekmektedir (Altunay,2004).

Harmer (2007) güdülenmenin dil öğretiminde etkili olduğunu savunarak dil öğretimi ile uğraşan bireylerin öğrencilerine başarılı olacaklarını sık sık dile getirmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin teşvikiyle, yabancı dil öğrenmeye karşı ilgisiz ve isteksiz olan kişiler bile, öğrenmeye güdülenerek büyük bir çalışma atmosferine girebilirler. Çünkü öğretmenin olumlu tutum ve davranışları karşısında öğrenciler kendilerini olumlu bir öğrenim ortamına sokabilmektedir. Bunun tersi de olabilir. Öğretmenin olumsuz tutum ve davranışları karşısında öğrencilerin hevesi azalabilir (Melek, 1987). Olumsuz inanç ve tutumların değiştirilmesi, olumsuz kalıp yargılarının olumlu hale getirilmesinde öğretmenin öğrenciye yaklaşımı, davranışı ve öğrenciden beklentisi önem kazanmaktadır.

2.2. Öğretmen Beklentisi ve Önemi

Öğretmen beklentisi okul başarısıyla arasındaki ilişkiden dolayı öğrenci üzerindeki etkileri yaşam boyu devam eden bir öğretmen özelliğidir. (Tatar, 2005) Öğretmen beklentisi kavramının temelleri Rosenthal ve Jacobson'ın 1968 yılında Kaliforniya'da yapmış olduğu bir çalışma ile atılmıştır ve günümüze dek bu konuda bir çok araştırma yapılmıştır.

Kişi, bir süre sonra başkalarının ona ilişkin beklentilerine denk düşen davranışlar sergiler (Gökdere, 2013). Öğretmenin sınıf içindeki tavrı, tutumu, inancı öğrenci davranışlarının da farklılaşmasına yol açar. Öğretmenlerin öğrenciler üzerinde bıraktığı iz de düşünüldüğünde öğretmenin beklentisine göre şekillendirdiği davranışları öğrencileri güdülemekte önemli bir etkiye sahiptir. Eğer öğretmenin beklentisine göre oluşturduğu davranış sürmeye devam ederse ve öğrenci de bu davranışa karşı bir direnç oluşturmazsa bir beklenti davranışı ortaya çıkar. Beklenti olumlu olursa, öğrencilere daha çok öğrenme fırsatı tanınırsa ve sınıf iklimi buna göre şekillenirse beklenti başarıya götürür, ancak beklenti olumsuz olursa,

öğrencilere olumsuz mesajlar iletilirse ve dezavantajlı bir öğrenme ortamı oluşturulursa beklenti başarısızlığa yönlendirir (Good, 1981a; Brophy, 1982; Chang, 2011).

Öğretmen beklentisi ve öğrenci davranışları bir kısır döngü içindedir. Darley ve Fazio (1980) öğretmen beklenti etkisi ile ilgili bir model geliştirmiştir. Bu modele göre öğretmen öğrencisi ile ilgili gözlemlerine, öğrencinin geçmiş başarısına ve öğrencinin karakteristik özelliklerine göre beklenti geliştirir. Bu beklenti öğretmen-öğrenci etkileşimini etkiler. Bu etkileşim öğrenci tarafından algılanarak öğrenci davranışlarına yansır ve öğrenci beklentiye uygun hareket etmeye başlar. Öğrencinin davranışları öğretmen beklentisini doğrulayarak devamlılığını sağlar.

Öğretmen beklentisi zamanla öğrencide öğrenilmiş çaresizlik durumu oluşturur. Bu durumda öğrenci durumu değiştirmek için herhangi bir çaba göstermez. Çünkü gösterebileceği çabalar, beklentisine aykırı olduğu için öğretmen tarafından fark edilmeyecektir. Öğretmenin bu durumu fark ederek, öğrenciyi içine girdiği öğrenilmiş çaresizlik durumundan kurtarması beklentisindeki esnekliğe bağlıdır (Tatar, 2005).

Brophy ve Good (1974) öğretmen beklentisinin öğrenilmiş çaresizliğe nasıl dönüştüğünü gösteren bir model geliştirmiştir. Modelin aşamaları şu şekildedir:

1. Öğretmen okulun ilk günü okul kayıtlarını inceleyerek ve sınıfı gözlemleyerek beklentiler oluşturur.
2. Beklentilerine göre öğrencilere farklı davranır.
3. Öğretmen davranışları öğrencilere kendilerinden ne kadar başarı beklendiğini iletir.
4. Öğretmen davranışları zamanla tutarlık kazanması ve öğrencinin bunu değiştirmemeye çalışmaması öğrencinin benlik kavramını, motivasyonunu, öğrenme fırsatını, sınıf içindeki davranışlarını ve öğretmenle ilişkisini etkiler.
5. Bu durum öğretmenin beklentisini pekiştirir.
6. Bu süreç öğrenci başarısını etkiler.

Öztürk, Koç ve Şahin (2002a)' nin yaptığı araştırmada yüksek beklenti geliştirilen öğrencilerin %84'ü öğretmen beklentisinden olumlu yönde, düşük beklenti geliştirilen öğrencilerin %66'sı ise olumsuz yönde etkilenmektedir. Öztürk Koç ve Şahin (2002b)'in bir diğer araştırmasında ise yüksek beklenti geliştirilen öğrencilerin öğretmenle daha olumlu ilişkiler kurarak sınıf içi etkinliklere daha çok katıldığı görülmektedir. Yapılan araştırmalar da göstermiştir ki öğrencilerin öğretmenlerin kendilerine yönelik beklentilerini algılamaları ile öğretmenlerin beklentileri uyumludur.

2.2.1. Öğretmen Beklentisini Etkileyen Faktörler

Sınıf ortamındaki ilişki sistemini tasarlayıp uygulayan kişi öğretmendir. Öğretmeni etkileyen içsel ve dışsal faktörler, bu ilişki sisteminin farklı algılanmasına, tasarlanmasına ve uygulanmasına etki eder (Öztürk, Koç, Şahin; 2002b).

Öğretmen beklentisini etkileyen içsel faktörler öğretmenin inançları, kişilik yapısı, mesleğine bakış açısıdır. Öğrencilerin başarı kapasitelerine ilişkin öğretmenlerin sahip olduğu inançlar genellikle bilinçaltında gömülüdür. Bu inançlar hem öğretimi hem de öğrencilerin öğrenmeye ilişkin tutumlarını biçimlendirmede güçlü bir etkiye sahiptir (Argon & Nartgün, 2014).

Öğretmeni etkileyen dışsal faktörlerin temelinde ise öğrenciden kaynaklı özellikler yer alır. Bunlar; öğrencinin geçmişteki akademik başarısı, dış görünüşü, adı, cinsiyeti, sosyo-ekonomik özellikleri gibi kategorilere ayrılır. Bu faktörlerin öğretmen beklentisini etkileme oranları ile ilgili yapılan araştırmalarda fikir birliğine varılmamıştır. Bazı araştırmalara göre öğretmen beklentisini etkileyen en güçlü faktör öğrencilerin geçmişteki başarısı ve motivasyonudur (Tatar, 2005; Gökdere, 2013; Haines, 2008). En güçlü faktörün akademik başarı olduğu konusunda hem fikir olursa da Gökdere (2013) yaptığı araştırmada akademik başarıdan sonra en güçlü faktörü temizlik ve bakım olarak bulmuşken, Tatar (2005) yaptığı araştırmalar sonucu akademik başarıdan sonraki en güçlü faktörün öğrencinin sosyo-ekonomik durumu olduğunu belirtmiştir. Öztürk, Koç ve Şahin (2002b)'in yaptığı araştırmada

yüksek beklenti geliştirilen öğrenciler daha çekici, bakımlı, güzel konuşan ve sosyo ekonomik olarak daha yüksek bir statüde yer alan öğrencilerdir.

Palardy (1969) birinci grubun kız-erkek okuma becerisinde fark olmadığına inandığı, ikinci grubun ise kızların erkeklerden daha başarılı olduğunu düşündüğü iki grup ile yaptığı araştırmada öğretmen beklentisi ile okuma başarısı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Birinci gruptaki kız-erkek öğrencilerin okuma puanları arasında fark yokken, ikinci gruptaki kız öğrenciler erkeklerden daha yüksek bir başarı sergilemişlerdir. Kız-erkek öğrenciler arasındaki başarı farkı öğrencinin yeteneği ile bağlantılı olmaktan ziyade öğretmenin bakış açısıyla alakalıdır.

Seaver (1973) araştırmasında, başarılı/başarısız büyük kardeşleri aynı okulda okumuş olan 79 1. sınıf öğrencisini iki farklı öğretmenin sınıfında incelemiştir. Sınıflardan biri kardeşlerinin öğretmenliğini yapan öğretmenlerin sınıfı, diğeri farklı öğretmenlerin sınıfıdır. Büyük kardeşleri başarılı olanlar aynı öğretmenin sınıfında diğeri sınıfa göre daha iyi performans sergilemişken, büyük kardeşleri başarısız olanlar aynı öğretmenin sınıfında diğeri göre daha kötü performans sergilemiştir. Bu araştırma öğretmen beklentisinde kardeş etkisinin olduğunu göstermiştir.

Harari (1973)'nin yaptığı çalışmanın sonuçlarına göre isim öğretmen beklentisini etkileyen faktörlerden biridir, bazı isimler öğretmenlere daha çekici gelir ve yarattığı izlenim üzerine öğretmen öğrenciye davranır ve alışılmadık isimleri olan öğrenciler kaybeden taraftadır (akt., Braun, 1976). Ayrıca öğretim süreci içerisinde öğrencinin sınıf kurallarına uyma özelliği, ödev yapma ve ders katılımındaki performansı öğretmenlerin öğrencilerden beklediği başarı algısını etkilemektedir (Öztürk, Koç, Şahin; 2002b). Öğretmenin görev yaptığı okulun yapılanma sistemi ve okulun eğitim felsefesi de bir dışsal faktör olarak öğretmenin ilişki sistemini yapılandırmasında etkili olmaktadır. (Öztürk & Koç, 2001)

2.2.2. Öğretmen Beklenti Davranışları

Öğretmenler kendi algısına, tutumuna ve öğrencilerin özelliklerine göre öğrencileri bazı sınıflandırmalara tabi tutabilmekte ve bu sınıflandırmaya göre öğrenciye yönelik davranışlarını şekillendirmektedir. Beklentilere göre şekillenen bu

davranışlar bir yere kadar doğaldır. Yanlış olan öğretmenin beklenti geliştirmesi değil, beklentinin esiri olarak hareket etmesidir (Tatar, 2005).

Öğretmenlerin öğrencilere göre şekillendirdikleri davranışlar (Öztürk, Koç, Şahin; 2002b);

- Soru ve cevapların niteliği,
- Soruyu cevaplamak için tanınan süre,
- İpucu verme,
- Dönüt ve ödüllerin niteliği ve miktarı,
- Konuşma ve aktivitelere katılmak için tanınan fırsat,
- Sözüünü kesme, azarlama,
- Öğrenciye güven duygusu,
- Fiziksel-duygusal yakınlık konularında ortaya çıkar.

Brophy ve Good (1970) yüksek-düşük beklenti geliştirilen öğrencilerle öğretmen-öğrenci etkileşimini incelemiştir. Öğretmen davranışlarında dikkat çeken ilk farklılık eleştiri ve övgü düzeyi arasında olmuştur. Öğretmen düşük beklenti geliştirdiği öğrencileri doğru davranışında daha az överek yanlış davranışını daha çok eleştirmiştir. İkinci farklılık geri dönüt konusunda görülmüştür. Öğretmen geri dönüt sağlarken zamanlama konusunda yaptığı hata oranı yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilerde %3 iken, düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilerde %15 olmuştur. Bir diğer farklılık ise öğretmenin öğrenciyi doğru cevabı bulma konusunda cesaretlendirme, öğrencilere ipucu verme ve yardımcı olma konusundadır. Öğretmen yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilere soru tekrarı, ipucu verme, soruyu farklı şekilde yeniden sorma etkinliklerini daha çok yapmaktadır.

Allington (1980) yaptığı araştırmada öğretmenlerin okuma egzersizleri sırasında düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilerin “okuduğunu anlama” dan ziyade “fonetik” becerilerine odaklandığını ve bu öğrencilere hata yaptıklarında daha çabuk müdahale ettiklerini belirtmiştir. Cooper ve Tom (1984) ‘un araştırmasına göre öğretmenler düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilerin sorularına daha az cevap vererek onlarla daha az göz kontağı kurar ve onlara daha az gülümser.

Öztürk, Koç ve Şahin (2002a)'in yaptığı araştırmada öğretmenlerin % 92,8'i beklentilerine göre öğrencilere farklı davranmaktadır. Yüksek beklenti geliştirilen öğrencilerin %69,1'i ön sıralarda oturmaktadır. Öztürk vd. (2002b)'nin 81 öğretmen ile yaptığı bir diğer araştırmasında ise öğretmenler yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilere daha yoruma dayalı sorular sormakta, onlara daha çok güvenmekte; düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilerin yanıtlarını daha fazla düzeltmekte ve bu öğrencilere nasıl çalışmalarını gerektiğini daha fazla hatırlatmaktadır.

Yapılan araştırmalar da göstermiştir ki; öğretmenler başarılı olarak algıladıkları ve yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilere daha zor sorular sormakta, yanıtlamaları için daha fazla süre ve ipucu vermekte, daha ılımlı davranışlar sergilemekte, daha sık cevaplama imkanı tanımakta, cevaplara olumlu dönütler vermekte, olumsuz davranışları daha fazla göz ardı ederek daha az uyarmakta ve daha çok ilgi göstermektedir. Başarısız algıladıkları ve düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilere ise daha az söz hakkı vermekte, daha uzağa oturarak daha az ilgi göstermekte, daha az süre tanıyarak daha az ipucu ve dönüt vermekte, daha kolay sorular sormakta, performanslarını sergilerken daha çok araya girmekte ve daha çok eleştirmektedir.

2.2.3. Öğretmen Beklentisinin Yönetimi

Öğretmenin öğrenciden yüksek beklenti içine girmesi ve öğrencinin başarısını olumlu yönde etkilemesi, öğretmenin kendini gerçekleştirme adına olumlu sonuçlar teşkil etmektedir (Gökdere, 2013). Öğretmenin hem öğrencilerini daha iyi yetiştirmesi hem de kendini gerçekleştirebilmesi için beklentisini yönetebilmesi gerekir. Öğretmen beklentisini yöneterek öğrenciler arasında yarattığı davranış farkını yok ederek her öğrenciye yüksek beklenti oluşturur ve ona göre davranır. Etkili bir öğretmen öğrencileri için daima yüksek beklenti geliştirmeli ve bu beklentiye sözleri ve davranışlarıyla öğrenciye göstermelidir (Curry, 2000).

Yüksek beklenti oluşturmanın ilk adımı olumlu bir sınıf iklimi yaratmaktır. Öğretmen öğrencilerle olumlu, net ve kararlı bir iletişim kurmalıdır. Öğrencileri övmek için fırsatlar yaratmalı ve yanlışlıkları göz ardı etmeksizin çabalarına saygılı eleştiriler yapmalıdır. Öğrencilerin cevap kalitesini artırmak için onlara verilen

bekleme süresini artırmalı ve iyi planlamalıdır. Bilgi düzeyinden çıkarak öğrencileri düşünmeye yöneltten analiz, sentez, değerlendirme basamaklarında sorular sormalıdır (Fines, 2002).

Öğretmen negatif beklenti etkilerini en aza indirmek, pozitif beklenti etkilerini ise en üst seviyeye ulaştırmak için (Brophy, 1982);

1. Nasıl öğreteceğine odaklanmalı.
2. Geçmiş performanstan çok şu anki performansa vurgu yapmalı.
3. Standartlara uygun hedefler koymalı.
4. Planlarını öğrencilerin şu anki seviyelerine uygun hazırlamalı ve öğrencilere performansları hakkında geri dönüt sağlamalı.
5. Geri dönütler başarı/başarısızlık odaklı değil bilgiye ulaşmayı vurgulamalı.
6. Öğrenciler açıklama-uygulamayı anlamadığı zaman aynı açıklama-uygulamayı tekrar etmektense değişiklikler yapmalı.
7. Öğrencileri hata yapmaktan korumak yerine başarıları için cesaretlendirmelidir.

Teach For America, 2009 yılında kırsal bölgelerdeki okullarda eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için kurulan bir topluluktur. Öğrenciler arasındaki eşitsizlikten kaynaklı açığı kapatmak için yüksek beklenti geliştirmeyi temele almıştır. Yaptığı araştırmalar sonucu düşük gelirlili ve kırsal bölgelerdeki öğrencilerde başarıyı sağlayan öğretmenlerin ortak özelliklerini “Teaching as Leadership” (2011) kitabında 4 maddede toplamıştır. Bunlar:

- Öğrencilerin başarabileceği, çaba gerektiren akademik amaçlar oluşturur.
- Bu amaçlara ulaşmaları için öğrencilerini araştırır.
- Engellerle baş ederken ara vermeden ve azimle çalışır.
- Kendini değerlendirirken ve öğrenme sürecinde sürekli ve dikkatli bir şekilde performansını iyileştirir.

SREB (Southern Regional Education Board) 1948 yılında eğitim ve ekonomik canlılık arasındaki bağı keşfedilmesiyle kurulan, Güney Amerika bölgesindeki eyaletlerde eğitimi geliştiren, eğitim-öğretim yönetmelikleri oluşturulurken tam ve bağımsız bilgi sağlayan bir heyettir. SREB'in yaptığı araştırmalar sonucu Reynold (2003) sınıflarda yüksek beklenti iklimi oluşturmak için 10 strateji belirlemiştir. Bunlar:

1. Sınıf motivasyon ve yönetim planı oluşturmak, geliştirmek ve uygulamak. Sınıf motivasyon ve yönetim planı; öğretim amaç ve çıktıları, sınıf kuralları, öğrenci davranışları / performansları beklentileri, sonuçlar / ödüller, ekstra yardım konusunda ayrıntılar ve fırsatlar, iletişim planından oluşur.
2. Öğrencilere ayrılan zamanı maksimum seviyeye çıkartma olanağı sağlayan planlar geliştirmek.
3. Üretime teşvik eden sınıf organizasyonları düzenlemek.
4. Akademik beklentiler oluşturmak.
5. Beklentileri öğrencilerle ve ailelerle paylaşmak.
6. Öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak aktiviteler uygulamak.
7. Öğrencilere hedefe uygun görevler vermek.
8. Görevlere uygun ve açık geri dönütler vererek öğrencileri cesaretlendirmek.
9. Farklı seviyelere uygun alıştırmalar yaptırarak hayal kırıklığını azaltmak.
10. Sert davranışlarla baş etmek.

Beklenti yönetimini sağlamak için öğretmenlere verilen eğitimler mevcuttur. Bu eğitimler içinde en göze çarpan Teacher Expectation Student Achievement (TESA)'dır. TESA beklenti teorisine dayalı davranış değişikliği oluşturarak öğretmen beklentisinin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla tasarlanan öğretmen farkındalık eğitim programıdır (Cantor, Kester, Miller; 2000; Gottfredson, Marciniak, Birdeye, Gottfredson; 1991) Los Angeles Country Office of Education (LACOE), Dr. May Martin'in liderliğinde 1971 yılında TESA'yı geliştirmiştir. Bu programda öğretmenler tüm öğrencilere fırsat sağlama, geri dönüt verme, övme,

saygılı ilişki kurma konularında cesaretlendirilir. TESA fark gözetmeksizin her öğrenciye etkili ve yeterli ulaşma imkanı verir. (Cantor, Kester, Miller; 2000)

TESA 3 ana bölüm ve her bölümün 5 ünitesi olmak üzere 15 etkileşimden oluşur. 3 ana bölüm akademik başarı, yapıcı geri dönüt ve özgüven sağlama temelleri üzerine kurulmuştur. 15 etkileşim şu şekildedir (Cantor, Kester, Miller; 2000) :

- Adil söz hakkı,
- Doğrulama,
- Yakınlık
- Bireysel yardım,
- Övgü,
- Nezaket,
- Bekleme süresi,
- Övgü nedenini açıklama,
- Kişisel ilgi
- İpucu verme,
- Dinleme,
- Dokunma,
- Cevap ötesi davranış,
- Duyguları kabul etme,
- İlimli yaklaşımdır.

Türkiye’de ise Bahçeşehir Üniversitesi okul kurumlarında görev yapan okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenleri için 4 saatlik “Öğretmen Beklentileri ve Öğrenci Üzerindeki Etkileri” adlı program düzenlemektedir. Programın amaçları göre bu programı tamamlayan her katılımcı:

- Öğretmen beklentilerinin çerçevesini bilir.
- Öğretmen beklentilerinin önemini kavrar.
- Öğretmen beklenti sürecinin oluşumunu analiz eder.
- Öğretmen beklentilerinin kaynağını bilir.
- Öğretmen davranışlarının basamaklarını sıralar.

- Öğretmen davranışlarını etkileyen faktörleri analiz eder.
- Öğretmen davranışlarının kaynağını bilir.
- Öğrenci davranışlarını etkileyen faktörleri analiz eder.

Öğretmen beklentisinin önemi göz önüne alındığında öğretmenler beklentilerini olumlu yönde yönetebilmelidir. Bu yönde kendilerini geliştirebilecekleri imkanlardan yararlanabilmelilerdir.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmada var olan bir durumun tespiti ile durumu değiştirerek, eğitim süreçlerinin iyileştirilmesini sağlayacak bir işlem söz konusudur. Bu nedenle eylem araştırması modellerinden özgürleştirici/geliştirici/eleştirel eylem araştırması modeli kullanılmıştır. Bu eylem araştırması modelinde uygulayıcıya yeni bilgiler, beceriler ve deneyimler kazandırılması ve uygulayıcının kendi uygulamalarına karşı eleştirel bakış açısı kazanması amaçlanmıştır (Norton, 2009).

Eylem araştırması, kişilerin kendi mesleki gelişimleri hakkında araştırma yaparak, değişim oluşturmak için eyleme geçmelerini temel alan sistematik bilimsel bir süreçtir (Costello, 2007; Kuzu, 2009). Eylem araştırması eğitimin kalitesinin yükselmesini, öğretmenin mesleki deneyimlerinin zenginleşmesini sağlar (Altrichter, Posch, Somekh; 2000). Eğitsel gelişim ve değişimi doğrudan araştırma süreci içerisinde gerçekleştirmeyi amaçlar (Norton, 2009). Öğretmenin aktif katılımını sağlayarak öğretmeni yetkili ve kuvvetli kılar; sınıflarıyla ilgili yeni bilgiler edinmesine yardımcı olur (Uzuner, 2005). Araştırmayı planlayan ve uygulayan öğretmenler, süreç içerisinde kendi eğitim uygulamaları ile ilgili durumları daha iyi anlayabilir ve geliştirebilirler (Kuzu,2009).

Eylem araştırmasını diğer sosyal araştırmalardan ayıran özellikler şunlardır (Aksoy, 2003);

1. Var olan sorunu doğrudan çözmeyi amaçlar.
2. Kavramsal bilgi üretmek öncelikli amaçları arasında yer almaz.

3. Uygulamayı yapan sürece aktif katılır.
4. Aktif katılım yoluyla bireylerin güçlenmesini, sosyal değişimi getirir.
5. Aktif katılım sonucunda ulaşılan çözümler, uygulamaya aktarılma sürecinde bireylerin soruna karşı olan direncini ortadan kaldırır.

Eylem araştırmasında araştırmacı, süreç içerisinde araştırma sorularına yanıt vermede yetersiz kaldığında uygun gördüğü hem nitel hem de nicel araştırma tekniklerini kullanabilir (Kuzu, 2009).

Mills (2003)'e göre eylem araştırması 4 aşamalı bir diyalektik döngüden oluşur. İlk aşamada bir odak alanı tanımlanır. Araştırmada odak alanı olarak İngilizce dersindeki başarı ve tutumu etkileyeceği düşünülen öğretmen beklentisi faktörü ele alınmıştır. İkinci aşamada veri toplama işlemleri yapılır. Araştırmada öğretmen beklentisi faktörünü geniş çapta incelemek ve bilgi toplamak amacıyla literatür taraması yapılmıştır. Elde edilen bilgilerle öğretmen beklentisini belirlemek için bir ölçek oluşturulmuştur. Üçüncü aşama verilerin analizi ve yorumlamasından oluşur. Araştırmada verilerin analizinde öğretmen beklentisini belirleme ölçeği ve tutum ölçeği kullanılarak sorunun ana kaynakları ve öğretmen beklentisine etki eden faktörler belirlenmiştir. Son aşama ise eylem planının hazırlanmasından oluşur ve araştırmada bir önceki aşamada toplanan bilgiler ışığında 12 hafta sürecek etkinlik planları oluşturulmuş ve gözlemler yapılarak gerekli notlar alınmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırma Düzce il merkezindeki bir okulda okuyan 43 6. sınıf ve 44 8. sınıf öğrencisi olmak üzere 87 öğrenciden oluşan çalışma grubuyla yapılmıştır. Grubun belirlenmesinde araştırmacının derslerini yürüttüğü gruplar olmasına dikkat edilmiş ve bir önceki öğretim yılı olan 2014-2015 yılında da araştırmacının belirtilen grupların İngilizce derslerine girmiş olması çalışma grubunun seçiminde etkili olmuştur. Böylece başka bir öğretmenin iç geçerliği bozucu etkisi kontrol altına alınmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin öğretmeni (araştırmacıyı) tanıdıkları için önceki

gözlemlerinden yola çıkarak uygulanan veri toplama araçlarında daha güvenilir cevaplar verebileceği ve çalışmanın daha doğru yapılacağı düşünülmüştür.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak; öğretmen beklenti davranışlarındaki eksiklikleri belirlemek ve öğretmen beklenti düzeyini ölçmek için araştırmacı tarafından geliştirilen “Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği”, öğrenci tutumlarını ölçmek için Kırkız (2010) tarafından geliştirilen “İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği” ve öğrenci başarı durumlarının tespiti için MEB tarafından hazırlanan kazanım kavrama testlerinden oluşturulan 7 adet deneme sınavı kullanılmıştır.

3.3.1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği

Öğretmen beklentisini belirlemek için hazırlanan ölçek maddelerinin oluşturulmasında, Amerika’da öğretmenlere uygulanan TESA eğitim programı ile yapılan araştırmalar sonucu belirlenen öğretmenlerin beklentilerine uygun gösterdikleri davranışlar etkili olmuştur.

Öğrencilere uygulamak üzere hazırlanan öğretmen beklentisini belirleme ölçeğinin kapsam geçerliğini belirlemek için 10 eğitim uzmanından görüş alınmıştır. Uzman görüşlerinin değerlendirilmesi Davis tekniği dikkate alınarak yapılmıştır. Davis tekniğinde uzman görüşleri;

- (a) madde özelliği temsil eder
 - (b) madde biraz düzeltilmeli
 - (c) madde oldukça düzeltilmeli
 - (d) madde özelliği temsil etmez
- şeklinde dörtlü derecelendirilmiştir.

Bu teknikte (a) ve (b) seçeneğini işaretleyen uzmanların sayısı toplam uzman sayısına bölünerek elde edilen maddeye ilişkin kapsam geçerlik indeksinde (KGI) 0,80 değeri ölçüt kabul edilmektedir (Davis, 1992). Öğretmen beklentisini belirleme ölçeği KGI sonuçları Tablo 1.’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği KGİ Sonuçları

Maddeler	KGİ
1.Öğretmen sınıfta hep aynı kişilere söz hakkı verir.	1,00
2.Öğretmen bana isimle hitap eder.	1,00
3.Öğretmen sadece masasında oturur.	1,00
4. Öğretmen bir sorun olduğunda herkesi dinledikten sonra karar verir.	1,00
5.Öğretmen neden takdir edildiğimi açıklar.	1,00
6.Öğretmen öğrendiklerimi günlük hayatta uygulamamı bekler.	0,20
7.Benim yaşadıklarım öğretmen için önemsizdir.	1,00
8.Soruyu cevaplamak için zamana ihtiyaç duyduğumda bunu öğretmenime söylerim.	0,90
9.Öğretmen yanıma oturur.	0,90
10.Öğretmen benim soruyu cevaplamamı bekler.	1,00
11.Öğretmen soruyu cevaplama için listeden rasgele öğrenci seçer.	1,00
12.Öğretmen sadece ön sıradaki öğrencilerle ilgilenir.	1,00
13.Öğretmen davranışlarımın doğru ya da yanlış olduğunu ayırt etmemi sağlar.	1,00
14.Öğretmen beni takdir eder.	0,90
15.Ne zaman, nerede, nasıl hareket edeceğimi bilmede zorlanırım.	0,20
16.Öğretmen hedef belirlememe yardımcı olur.	1,00
17.Öğretmen beni överek doğru bir şey yaptığımı hissettirir.	1,00
18.Öğretmen sınıfta herkese söz hakkı verir.	1,00
19.Öğretmen soruyu cevaplayamadığımda bana yol gösterir.	1,00
20.Öğretmen sıraların arasında dolaşarak ihtiyacım olduğunda yardımcı olur.	1,00
21.Öğretmen söz hakkı istediğimde beni görmez.	1,00
22.Öğretmen soruyu cevaplayamadığım zaman önceki öğrendiklerimi hatırlatır.	1,00
23.Öğretmen doğru davranışlarımı takdir eder.	1,00
24.Öğretmen benimle sohbet eder.	1,00
25.Öğretmen çalışmalarım hakkında notlar alır	0,50
26.Öğretmen bir sorun yaşadığımda beni dinlemeden karar verir.	1,00
27.Öğretmene yardıma ihtiyaç duyduğumda ulaşabilirim.	1,00
28.Öğretmen ben soruyu cevaplamaya çalışırken başka öğrenciye söz hakkı verir.	1,00
29.Öğretmen beni tanımaya yönelik sorular sorar.	1,00
30.Öğretmen soruda anlamadığım kelime olursa açıklar.	1,00
31.Öğretmenle aramızda bir bağ vardır.	1,00
32.Öğretmen herkese eşit davranır.	1,00
33.Öğretmen benimle selamlaşır.	1,00
34.Öğretmen sorunlarımla ilgilenir.	1,00
35.Öğretmen sadece orta sıradaki öğrencilerle ilgilenir.	1,00

Tablo 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği KGİ Sonuçları (devamı)

Maddeler	KGİ
36.Öğretmen beni önemser.	1,00
37.Öğretmene istediğim zaman ulaşabilirim.	1,00
38.Öğretmen bana soru sorduğunda cevaplama için çok az süre verir.	1,00
39.Öğretmen soruyu cevaplayabilmem için soruyu farklı şekilde tekrar sorar.	1,00
40.Öğretmen soruyla ilgili ipucu verir.	1,00
41.Öğretmen beni dinler.	0,90
42.Öğretmen sınıfta bana kibar davranır.	1,00
43.Öğretmen ders anlatırken sıraların arasında dolaşır.	1,00
44.Öğretmen ikili/grup çalışmalarına yönlendirir.	0,10

Kapsam geçerliği çalışması sonucu 6, 15, 25, 44 maddeler ölçme aracından çıkarılmıştır. 8, 9, 14, 41 maddelerde ise öneriler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Bu hali ile ölçme aracı 31 olumlu, 9 olumsuz madde olmak üzere 40 maddeden oluşmaktadır.

Ölçek maddesine verilecek cevaplar beşli likert ölçeği şeklinde hazırlanıp “her zaman, sık sık, bazen, nadiren, hiçbir zaman” kategorilerinden kendilerine uygun olan seçeneğin işaretlenmesi istenmiştir. Ölçek maddelerinin puanlanması aşamasında her zaman kategorisinden başlayarak olumlu maddeler 5’ten 1’e doğru, olumsuz maddeler ise 1’den 5’e doğru puanlanmıştır.

Alan yazı taraması ve yapılan araştırmalar sonucu belirlenen öğretmen beklentisini etkileyen faktörlere ve Amerika’da öğretmen beklentisinin yönetimini sağlamak için öğretmenlere verilen TESA eğitimine göre maddeler eşit yaklaşım, ipucu verme, yakınlık ve motivasyon olarak dört ana başlıkta toplanmıştır. Belirlenen dört ana başlığa göre 12 haftalık ders planı çizelgesi oluşturulmuş ve çizelgeye göre dersler işlenerek haftalık uygulama ve gözlem notları hazırlanmıştır.

40 maddeden oluşan Öğretmen Beklenti ölçeğinin dört faktörlü yapısı DFA ile test edilmiştir. Ölçek maddelerinin faktör yük değerleri (*Lambda*), her bir madde ile örtük değişken arasındaki ilişkinin gücünü belirleyen çoklu korelasyonun karesi (R^2) değeri ve ilişkinin manidarlığını gösteren *t* değerleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Ölçek Maddelerinin Faktör Yüğü, Açıklanan Varyansı ve t değerleri

Faktör	No	Faktör Yüğü	r ²	T
Eşit Yaklaşım	B1	0.57	0.32	6,65*
	B4	0.36	0.13	2,99*
	B10	0.34	0.12	4,68*
	B11	0.61	0.38	7,81*
	B16	0.70	0.49	9,86*
	B19	0.49	0.24	6,32*
	B23	0.58	0.34	8,87*
	B25	0.58	0.34	9,99*
	B29	0.55	0.30	7,13*
	B32	0.12	0.01	1,35
	B35	0.42	0.17	3,36*
İpucu verme	B7	0.60	0.36	7,84*
	B9	0.58	0.33	6,04*
	B14	0.61	0.37	8,58*
	B17	0.59	0.35	7,99*
	B18	0.50	0.25	4,61*
	B20	0.57	0.33	7,98*
	B27	0.58	0.34	6,74*
	B36	0.39	0.15	4,39*
	B37	0.51	0.26	5,73*
Yakınlık	B2	0.64	0.41	7,99*
	B3	0.51	0.26	7,47*
	B6	0.36	0.13	4,2*
	B8	0.75	0.56	12,09*
	B22	0.39	0.15	4,56*
	B24	0.57	0.33	7,99*
	B26	0.44	0.19	4,48*
	B28	0.70	0.49	11,83*
	B30	0.56	0.31	4,87*
	B31	0.69	0.47	10,95*
	B33	0.69	0.47	10,69*
	B34	0.35	0.12	3,21*
	B38	0.68	0.46	11,63*
	B39	0.71	0.51	9,64*
B40	0.39	0.15	5,11*	
Motivasyon	B5	0.55	0.30	7,93*
	B12	0.49	0.24	4,92*
	B13	0.60	0.36	5,55*
	B15	0.71	0.51	7,76*
	B21	0.45	0.21	5,47*

DFA sonuçlarına göre eşit yaklaşım alt boyutunda 32.maddenin t değeri manidar bulunmamakla kalan tüm maddelerin t değerleri anlamlı bulunmuştur. Uyum indeksleri ile gözlenen verinin dört boyutlu olan modele uyum sağlayıp sağlamadığı değerlendirilmiştir. 40 maddelik dört alt boyutlu modelin uyum indeksleri Tablo 3.'te gösterilmiştir.

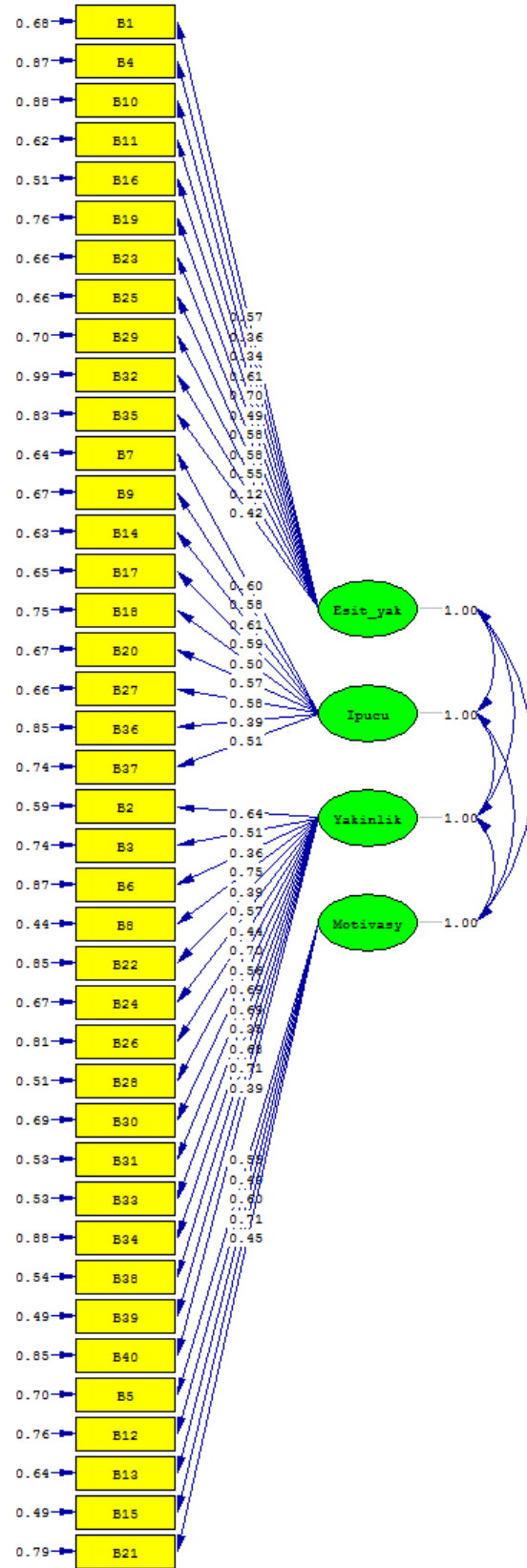
Tablo 3. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Ölçek Maddelerinin Faktör Yapısı İçin Uyum İyilik İndeksleri

İyilik Uyum İndeksi	Kabul Edilebilir Sınır	Değer
X ² /sd	<5 Orta düzeyde <3 İyi uyum	1065,71/734 = 1,45
GFI	>0.90	0,71
CFI	>0.90	0,94
NFI	>0.90	0,88
NNFI	>0.90	0,93
RFI	>0.85	0,87
S-RMR	< 0.08	0,072
RMSEA	< 0.08	0,051

Tablo 3'e göre benzerlik oranı ki-kare istatistiği $X^2(734)=1065,71$, $P<0.01$, kök ortalama kare yaklaşım hatası (RMSEA)= 0.051; standardize edilmiş kök ortalama kare artık (S-RMR)= 0.072; karşılaştırmalı uyum endeksi(CFI)= 0.94; uyum iyiliği endeksi (GFI)= 0.71; normlanmış uyum endeksi (NFI)=0.88; görel uyum endeksi(RFI)=0.87 olarak belirlenmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin dört faktörlü yapısı kabul edilebilir değerler arasında bulunmuştur.

Ölçek maddelerine ilişkin yol (path) grafiği ise Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Ölçeğine İlişkin Yol (Path) Grafiği

Chi-Square=1065.71, df=734, P-value=0.00000, RMSEA=0.051

Ölçeğin güvenilirliğine Cronbach Alpha katsayısı ile bakılmıştır. 40 maddelik Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği'nin güvenilirlik katsayısı 0,983 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısı, 0 ile +1 arasında değişkenlik gösterir. Güvenirlik katsayısının 1'e yakın değerler alması güvenilirliğin yüksek olduğu, maddeler arasında iç tutarlılığın yüksek olduğu anlamına gelir ve istendiktir. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği'nin ölçek maddelerinin madde geçerlik katsayısı olarak da bilenen madde-toplam korelasyonları incelendiğinde sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir. Madde toplam korelasyonlarının 0,132 ile 0,713 arasında değiştiği gözlenmektedir.

Tablo 4. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları

Madde No	Madde Toplam Korelasyonu	Madde No	Madde Toplam Korelasyonu
B1	,574	B25	,380
B2	,466	B26	,569
B3	,287	B27	,426
B4	,646	B28	,682
B5	,681	B29	,568
B6	,437	B30	,631
B7	,565	B31	,624
B8	,552	B32	,338
B9	,526	B33	,678
B10	,132	B34	,651
B11	,428	B35	,376
B12	,524	B36	,531
B13	,575	B37	,423
B14	,610	B38	,532
B15	,572	B39	,662
B16	,530	B40	,457
B17	,448		
B18	,554		
B19	,444		
B20	,470		
B21	,609		
B22	,483		
B23	,366		
B24	,713		

3.3.2. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği

Araştırmada öğrencilerin İngilizce Dersine ait tutumlarına ilişkin veriler, Güven ve Uzman (2006) tarafından geliştirilen Coğrafya Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nin Kırkız (2010) tarafından İngilizce dersine göre uyarlanmasıyla oluşturulan İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek 10 olumlu ve 10 olumsuz tutum ifadesinden oluşmaktadır. Ölçekte “Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Hiç Katılmıyorum” şeklinde likert tipi 5’li derecelendirilmiş maddeler bulunmaktadır. Ölçek maddeleri puanlanırken tutum ifadelerinin olumlu ya da olumsuz olma durumu dikkate alınarak; olumlu tutum ifadeleri 5-4-3-2-1, olumsuz ifadeler ise 1-2-3-4-5 şeklinde puanlanmıştır. Ölçekte öğrencilerin alabilecekleri en yüksek puan 100, en düşük puan ise 20dir. 100 puan öğrencilerin İngilizce dersine yönelik olumlu tutumunu belirtirken, 20 puan öğrencilerin İngilizce dersine yönelik olumsuz tutumunu belirtir. Ölçeğin orijinal hali Ek 2.’de verilmiştir.

Bu ölçekte çalışma grubundan toplanan veriler üzerinde doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi, açıklayıcı faktör analizinden farklı olarak, araştırmacı tarafından belirlenmiş bir faktöriyel yapının doğrulanması veya önceden belirlenmiş teorik bir modeli/kuramı test etmek amacıyla kullanılmaktadır. Açıklayıcı faktör analizinde tek boyutlu olarak açıklanan tutum ölçeğinin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla aynı zamanda doğrulayıcı (confirmatory) faktör analizi (DFA) yapılmıştır.

20 maddeden oluşan İngilizce Dersine ilişkin tutum ölçeğinin DFA sonucunda maddelerin faktör yük değerleri (*Lambda*), her bir madde ile örtük değişken arasındaki ilişkinin gücünü belirleyen çoklu korelasyonun karesi (R^2) değeri ve ilişkinin manidarlığını gösteren *t* değerleri Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği Maddelerinin Faktör Yüğü, Açıklanan Varyansı ve t değerleri

	Faktör Yüğü	r²	T
O1	0.72	0.51	11,52
O2	0.76	0.57	13,16
O3	0.50	0.25	5,96
O4	0.52	0.27	6,93
O5	0.30	0.09	3,84
O6	0.74	0.55	13,19
O7	0.59	0.35	8,18
O8	0.40	0.16	4,97
O9	0.54	0.29	7,40
O10	0.34	0.11	4,19
O11	0.52	0.27	6,95
O12	0.72	0.51	12,8
O13	0.39	0.15	4,96
O14	0.57	0.33	6,38
O15	0.37	0.14	4,87
O16	0.58	0.33	6,90
O17	0.85	0.72	16,32
O18	0.51	0.26	6,96
O19	0.41	0.17	5,13
O20	0.78	0.61	13,11

DFA sonuçlarına göre tüm maddelerin t değerleri anlamlı bulunmuştur($p < 0.05$). Bir başka deyişle, ölçekten herhangi bir madde çıkarılmasına gerek yoktur. Uyum indeksleri gözlenen verinin tek boyutlu olan modele iyi uyum gösterdiğini değerlendirmek için kullanılmaktadır. Bu çalışmada İngilizce Dersine ilişkin tutumları ölçmek amacıyla hazırlanmış 20 maddelik modelin uyum indeksleri Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği Maddelerinin Faktör Yapısı İçin Uyum İyilik İndeksleri

İyilik İndeksi	Uyum Kabul Edilebilir Sınır	Değer
X ² /sd	<5 Orta düzeyde <3 İyi uyum	330,61/171 = 1,93
GFI	>0.90	0,82
CFI	>0.90	0,94
NFI	>0.90	0,90
NNFI	>0.90	0,94
RFI	>0.85	0,89
S-RMR	< 0.08	0,07
RMSEA	< 0.08	0,074

Tablo 6'ya göre benzerlik oranı ki-kare istatistiği $X^2(171)=330,61$, $P<0.01$, kök ortalama kare yaklaşım hatası (RMSEA)= 0.074; standardize edilmiş kök ortalama kare artık (S-RMR)= 0.07; karşılaştırmalı uyum endeksi(CFI)= 0.94; uyum iyiliği indeksi (GFI)= 0.82; normlanmış uyum endeksi (NFI)= 0.90; görel uyum endeksi(RFI)=0.89 olarak belirlenmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin tek faktörlü yapısının kabul edilebilir ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermektedir.

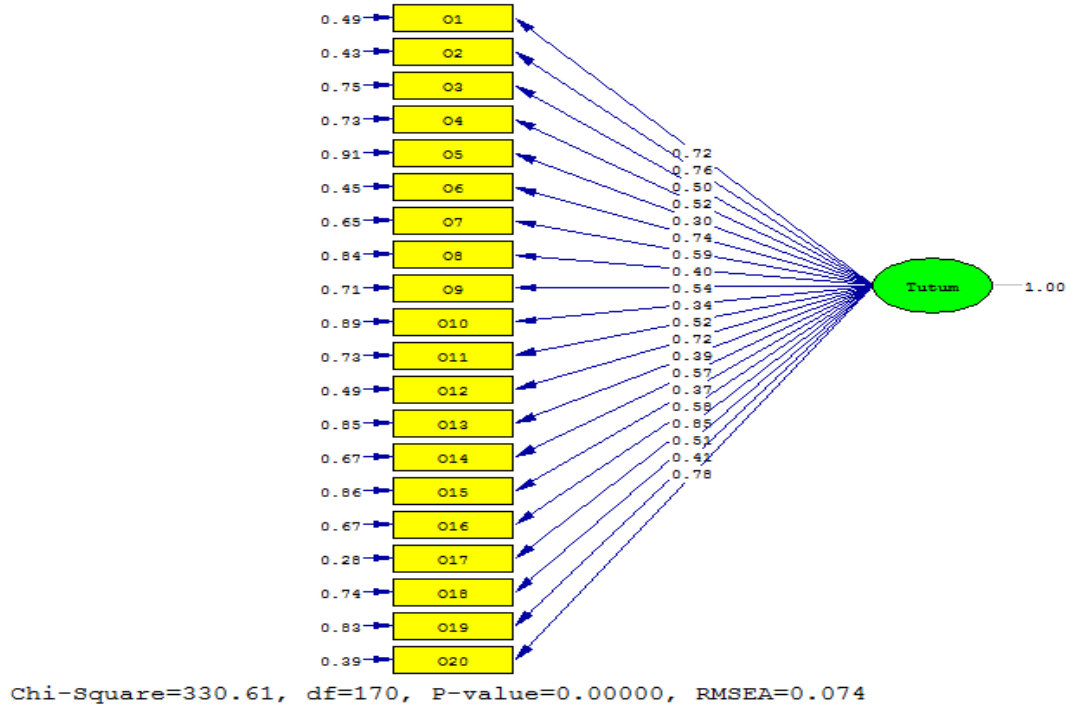
Ölçeğin güvenilirliğine Cronbach Alpha katsayısı ile bakılmıştır. 20 maddelik İngilizce dersine ilişkin tutum ölçeğinin Cronbach Alpha katsayısı 0.892 olarak yüksek bir güvenilirlik elde edilmiştir. Güvenirlik katsayısının 1'e yakın değerler alması güvenilirliğin yüksek olduğu, maddeler arasında iç tutarlılığın yüksek olduğu anlamına gelir ve istendiktir. İngilizce dersine ilişkin tutum ölçeğinin ölçek maddelerinin madde geçerlik katsayısı olarak da bilenen madde-toplam korelasyonları incelendiğinde sonuçları Tablo 7'de gösterilmiştir. Madde toplam korelasyonlarının 0,281 ile 0,755 arasında değiştiği gözlenmektedir.

Tablo 7. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği Madde Toplam Korelasyonu

Madde Toplam Korelasyonu	
O1	,647
O2	,678
O3	,491
O4	,490
O5	,281
O6	,689
O7	,547
O8	,381
O9	,545
O10	,340
O11	,479
O12	,675
O13	,408
O14	,548
O15	,391
O16	,557
O17	,755
O18	,422
O19	,411
O20	,683

Ölçek maddelerine ilişkin yol (path) grafiği ise Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeğine ilişkin yol (path) grafiği

3.3.3. Başarı Testleri

Öğrencilerin başarı durumlarını belirlemek için 2015-2016 eğitim öğretim yılında Kasım – Nisan ayları arasındaki 12 haftalık öğretmen beklentisini geliştirme eğitimi süresince uygulanan altı adet deneme sınavı ile eğitim sonunda uygulanan bir adet deneme sınavı olmak üzere toplam yedi adet deneme sınavı kullanılmıştır. Deneme sınavları çoktan seçmeli 20 sorudan oluşmuş olup düzeltme formülü uygulanmamıştır. Kasım ayının son haftası 1. deneme, Aralık ayının 3. haftası 2. deneme, Ocak ayının ilk haftası 3. deneme uygulanmıştır. Yarıyıl tatili sebebiyle denemelere Şubat ayının 3. haftasına kadar ara verilmiştir. Şubat ayının 3. haftası 4. deneme, Mart ayının 2. haftası 5. deneme, Nisan ayının ilk haftası 6. deneme, Nisan ayının son haftası ise 7. deneme uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Veriler 2015-2016 eğitim öğretim yılı Düzce il merkezinde bulunan bir okulun 6. ve 8. sınıf öğrencilerinden toplanmıştır. Araştırma haftada 4 saat olmak üzere 12 haftada toplam 48 saat süresince yürütülmüştür. İngilizce dersine ait tutum

ölçeği ve öğretmen beklentisini belirleme ölçeği Kasım ayının ikinci haftası ön test olarak uygulanmıştır. Uygulama sonucunda 12 haftalık uygulama aşamasına geçilmiş ve bu eğitim sonrası Nisan ayının son haftasında ise son test uygulaması yapılmıştır.

Verilerin toplanma süreci, uygulama öncesi ve uygulama sürecinde olmak üzere iki alt başlıkta sunulmuştur.

3.4.1. Uygulama Öncesi

1. Öğrencilere “İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği” uygulanarak öğrenci tutumları belirlenmiştir.

2. Öğrencilere “Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği” uygulanarak, öğretmen beklenti davranışlarındaki eksiklikler belirlenmiş ve öğretmen beklenti düzeyi ölçülmüştür.

4. Belirlenen eksikliklere dayalı olarak 12 haftalık etkinlik planı oluşturulmuştur.

3.4.2. Uygulama Süreci

Aralık – Nisan ayları arasında uygulanmaya başlayan etkinlikler yapılan alan yazın taramasından sonra eşit yaklaşım/adaletli davranma, ipucu verme/destek olma, ilgi/değer verme, takdir etme/motivasyon kategorileri altında planlanmıştır. Birinci dönemin son iki haftası ile ikinci dönemin ilk haftası okuldaki öğrenci sayısındaki yetersizlik sebebiyle, yazılı haftaları ise öğrencilerde oluşturduğu odaklanma problemi ve yaşadıkları stres sebebiyle uygulama haftasına dahil edilmemiştir.

Her hafta düzenli olarak gerçekleştirilen uygulamalar aşağıda sunulmuştur.

1. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 3.’te verilmiştir.

6. ve 8. sınıflarda öğrencilerin fikirleri de göz önüne alınarak oturma planı oluşturulmuş; söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için 6. sınıflarda kelime oyunu oynanmıştır. Kelime oyununda zincirleme soru-cevap etkinliği yapılmış olup her öğrenciye 10 sn olmak üzere eşit süre verilmiştir. Ayrıca oyun

süresince öğrencilere küçük ipuçları verilmiştir. Kelime ezberleme aşamasındaki yetersizliklerinden dolayı biraz sorun yaşasalar da etkinlik “oyun” olarak düzenlendiği için öğrencilerin daha rahat oldukları gözlemlenmiştir ve öğrencilerden olumlu dönütler alınmıştır.

Öğrencilerle tenefüslerde sohbet edilerek öğretmen-öğrenci ilişkisi geliştirilmeye çalışılmıştır.

Öğrencilere en az beş defa ile sınırlı olmak üzere takdir etme kelimeleri kullanılmıştır.

2. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 4.’te verilmiştir.

İlk hafta yapılan kelime oyunu etkinliğine devam edilmiş ve öğrencilerin daha hazırlıklı geldikleri gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin birbirinden destek alması için ikili çalışmalar yapılmıştır. Bu etkinlik öğrencilerin kendi aralarındaki iletişimine de katkı sağlamıştır.

Tenefüslerde öğrencilerle kısa sohbetler yapılmıştır. Ayrıca sorun yaşayan öğrencilerle ayrı ilgilenerek, öğretmen-öğrenci ilişkisinin geliştirilmesi ve öğrencilerle yakınlık kurulması amaçlanmıştır.

Öğrencilere en az beş defa ile sınırlı olmak üzere takdir etme kelimeleri kullanılmıştır ve sürekli aynı kelimelerin kullanılmamasına dikkat edilmiştir.

3. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 5.’te verilmiştir.

6. ve 8. sınıflarda cevaplama süresinde fırsat eşitliği sağlamak için sınıfa kum saati götürülmüştür. 8. sınıfların geri dönütleri ile kum saati 8. sınıflar için kronometre olarak değiştirilmiştir.

Gerektiği yerde öğrenciler küçük ipuçları ile desteklenerek, doğru cevap ve davranışlar takdir edilmiştir.

8. sınıflarda öğrencilere takip formları dağıtılarak düzenli ilerleme kontrolleri yapılmıştır. Bireysel görüşmeler düzenlenerek öğrencilere TEOG stresiyle başa çıkabilmeleri için destek verilmiştir.

4. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 6.'da verilmiştir.

Kum saati/kronometre etkinliğine devam edilmiştir.

Tenefüste öğrencilerle sohbet edilmiştir.

Sıralar arasında dolaşarak 8. sınıflar konu testi çözerken, 6. sınıflar ise etkinlik kağıtlarına çalışırken küçük ipuçları ile doğru cevapları bulmalarına destek olunmuştur.

6. sınıflarda olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği yapılmıştır. Sınıfça belirlenen kurallara göre öğrenciler her ders olumlu davranışları için mavi kart, olumsuz davranışları için kırmızı kart almaya başlamıştır.

5. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 7.'de verilmiştir.

1. dönemin son uygulama haftasına denk gelen bu haftada dönem boyu yapılan etkinlikler tekrar yapılmıştır.

Öğrencilerle sohbet aşamasında ilerleme kaydedildiği görülmüştür. Öğrencilerin kendi istekleriyle gelip sohbet etmeye başlamasında artış gözlemlenmiştir.

6. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 8.'de verilmiştir.

6. sınıflarda geçen dönemin kelimelerini hatırlatmak amacıyla, söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için 1. dönem uygulanan kelime oyunu oynanmıştır. Oyun sırasında ayırım gözetmeksizin her öğrenciye ipucu verilmiştir.

2. dönem başı olması sebebiyle 6. ve 8. sınıf öğrencileriyle sınıf toplantıları yapılarak 2. dönem sınıf kuralları düzenlenmiştir. 6. sınıflarda kağıda dökülerek imzalı bir anlaşma metni hazırlanmıştır, 8. sınıflarla ise sözel bir anlaşma yapılmıştır.

TEOG kaygısı, TEOG sonrası tercih edilecek lise konusunda sıkıntı yaşayan 8. sınıf öğrencileri ile görüşülerek profesyonel bir destek için rehberlik servisine yöneltilerek, manevi destek için her zaman sohbete hazır olduğu belirtilmiştir.

Olumlu davranışları desteklemek için yapılan kart toplama etkinliğine devam edilmiştir.

7. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 9.'da verilmiştir.

6. ve 8. sınıflarda söz hakkında fırsat eşitliği sağlamak için öğrenci fikirleri göz önüne alınarak isim kutusu oluşturma etkinliği düzenlenmiştir. Her sınıf için oluşturulan isim kutusundan çekilen isme söz hakkı verilmiştir. Kutudaki her isim söz hakkı alana kadar öğrencilerin ikinci bir söz hakkı almaması kararlaştırılmıştır. Ancak öğretmen açısından söz hakkı alan öğrencinin kendini dersten soyutlaması ve sıkılması etkinliğin olumsuz yanları olarak gözlenirken, öğrencilerin de aynı şekilde sıkılması ile etkinliğin bir daha tekrarlanmaması konusunda fikir birliğine varılmıştır.

Öğrencilerle sohbetler daha da sıklaştırılarak sadece teneffüslerde değil kurs çıkışlarında da sohbetlere devam edilmiştir.

6. ve 8. sınıflarda “gelecekteki ben’e mektup” etkinliği düzenlenmiştir. Yazılan mektupların öğretmenlere teslim edilmesi ve gelecekte bir gün bir araya gelinerek açılıp okunması kararlaştırılmıştır.

Sürekli aynı kelimelerin kullanılmamasına dikkat edilerek doğru davranış ve doğru cevaplar takdir edilmeye devam etmiştir.

Kart toplama etkinliğine devam edilmiştir ve öğrencilerin daha dikkatli davranışlar sergilediği fark edilmiştir.

8. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 10.'da verilmiştir.

İpucu verme, sohbet etme, oyun oynama (oyun 1), takdir etme etkinliklerine devam edilmiştir.

Gözlemler sonucu kitap okumayı seven iki 8. sınıf öğrencisi deneme sınavındaki başarılarından dolayı kitap ile ödüllendirilmiştir. Ayrıca not ortalaması en yüksek olan 8. sınıfın TEOG sınavı sonrası pasta ile ödüllendirilmesi kararlaştırılmıştır.

6. sınıflarda ödev kontrolü, deneme sınavındaki ve yazılı notlarındaki sınıf dereceleri dönem başında imzalanan anlaşma metnine eklenerek, her sınıftan en çok kart toplayan ilk üç kişiye dönem sonu ödül verilmesi kararlaştırılmıştır.

9. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 11.'de verilmiştir.

6. sınıflarda söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynanmıştır. Öğrencilere bir hafta ezberleme süresiyle 60 adet kelime verilmiştir. Her kelimeye 1'den 60'a kadar rasgele sayı verilmiştir. Her öğrenci sırayla hangi kelimeye denk geldiğini bilmeden iki sayı söyleyerek çıkan kelimeyi bilmeye çalışmıştır. Her öğrenciye kelimeleri cevaplayabilmesi için 30 saniye süre verilmiştir.

İpucu verme, sohbet etme, takdir etme, kart toplama etkinliklerine devam edilmiştir.

Öğrenci sorunlarıyla ilgilenmek amacıyla, 6/C sınıfının sınıf rehber öğretmeni olarak öğrencilere kağıt dağıtılarak sorunlarından bahsetmesi istenmiştir.

10. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 12.'de verilmiştir.

İpucu verme, sohbet etme, takdir etme, kart toplama etkinliklerine devam edilmiştir.

Oyun etkinliklerine devam edilmiştir. (Oyun 1,3,4) Oyun 4'te 8. sınıf öğrencileri ile öğrenilen kelimelerden bilgi yarışması yapılmıştır.

11. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 13.'de verilmiştir.

Sohbet etme, ipucu verme, takdir etme, kart toplama, oyun oynama (oyun 3,4) etkinliklerine devam edilmiştir.

8. sınıf öğrencileri ile sınav stresi ile başa çıkmaları konusunda destek olmak ve moral motivasyon sağlamak amacıyla görüşmeler yapılmıştır.

12. Hafta

Bu haftaya ilişkin etkinlik planı Ek 14.'de verilmiştir.

Uygulamanın son haftasında fırsat eşitliği sağlamak amacıyla yeni bir oyun etkinliğine geçilmiştir. Sınıfa iki kutu getirilmiştir. Bir kutuya içinde iki adet kelime yazılı olan kağıtlar konulmuştur. Öğrenciler sırayla gelerek ilk kutudan çektikleri kağıtlarda yazılı olan kelimeleri 30 saniye içinde cevaplayarak, kağıda isimlerini yazıp diğer kutuya atmışlardır. Son kalan öğrencinin de seçim yapabilmesi için ilk kutuya sınıf mevcudundan fazla olacak şekilde kağıtlar hazırlanmıştır.

8. sınıflarda sınıfta olan kaos ortamını çözmek amacıyla sınıf toplantısı yapılmıştır. Sorun birlikte konuşarak çözülmeye çalışılmıştır.

Diğer etkinliklere (kart toplama, ipucu verme, takdir etme, sohbet etme) devam edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Uygulama öncesi ve sonrası öğrencilerin ölçülen öğretmen beklentileri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için t testi, uygulama öncesi ve sonrası öğrencilerin ölçülen İngilizce dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı belirlemek için t testi, öğrencilerin İngilizce deneme sınavlarından elde ettikleri puanların ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tekrarlı

ölçümler için Greenhouse-Geisser düzeltilmesini içeren tek yönlü varyans analizi, öğretmen beklentilerinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutum ve başarılarına olan etkisini belirlemek için basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Çözümlenmeler sırasında $p < 0.05$ anlamlılık düzeyi olarak alınmıştır.

Normal dağılımı sahip olan bir evrenden gelen ve bağımsız gözlemlerden oluşan örneklem, örneklem büyüklüğü 30 ve üzerinde ise normal dağılım gösterdiği kabul edilir (Roussas, 2007, Wilcox, 2012). Bu yüzden çalışmada normallik testi yapılmamıştır.

4. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde ölçek verilerinden elde edilen alt problemlere ilişkin bulgular ve buna yönelik olarak da yorumlar yer almaktadır.

1- Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası öğretmen beklentileri arasında anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?

Öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası ölçülen öğretmen beklentileri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı bağımlı örneklem için t testi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası Öğretmen Beklentileri

		Ortalama	Std.sapma	t	P
Eşit yaklaşım beklentisi	Öntest	4,29	0,57	-5,462	,000*
	Sontest	4,60	0,33		
İpucu verme beklentisi	Öntest	4,16	0,65	-7,865	,000*
	Sontest	4,66	0,34		
İlgi, yakınlık ve değer verme beklentisi	Öntest	3,89	0,73	-9,539	,000*
	Sontest	4,54	0,37		
Takdir etme, motivasyon sağlama beklentisi	Öntest	4,02	0,82	-7,909	,000*
	Sontest	4,64	0,38		

*p<0,05

Öğrencilerin uygulama sonrası ölçülen eşit yaklaşım; ipucu verme; ilgi, yakınlık ve değer verme; takdir etme, motivasyon sağlama beklentileri, uygulama öncesi ölçülen beklenti düzeylerine göre daha yüksek bulunmuştur. İstatistiksel olarak da öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası ölçülen öğretmen beklentileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (p<0.05).

2- Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası İngilizce dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?

Öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası ölçülen İngilizce dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı bağımlı örneklem için t testi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Uygulama Öncesi ve Sonrası İngilizce Dersine İlişkin Tutumları

		Ortalama	Std.sapma	T	P
İngilizce Dersine ilişkin tutumlar	Öntest	3,75	0,70	-6,184	,000
	Sontest	4,16	0,61		

*p<0,05

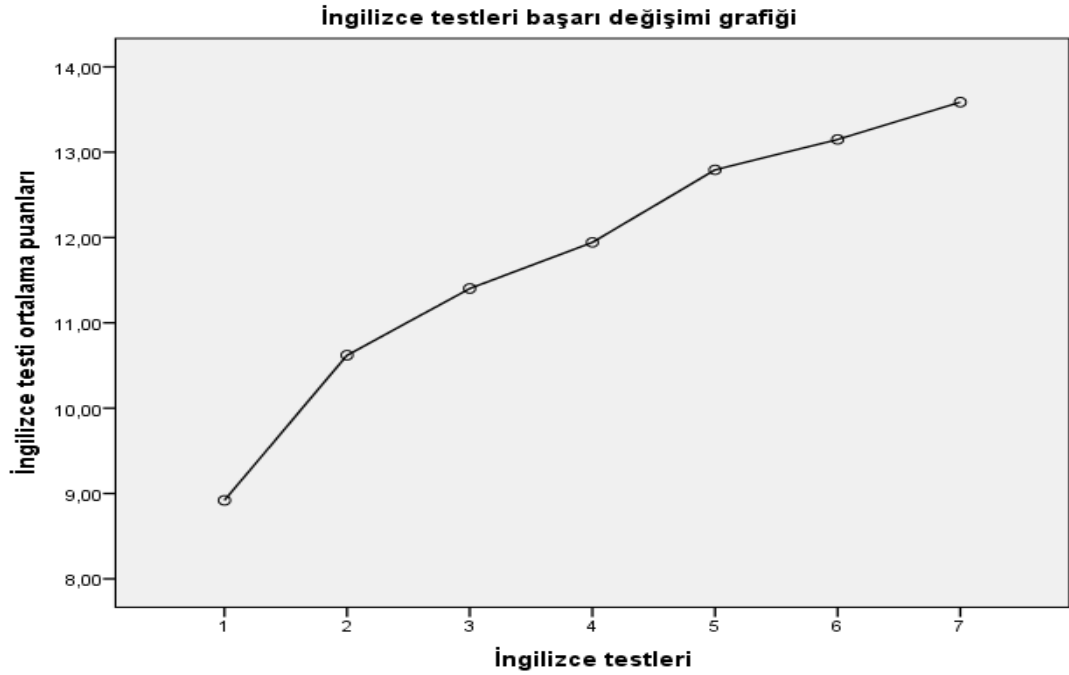
Öğrencilerin uygulama sonrası ölçülen İngilizce dersine ilişkin tutumları, uygulama öncesi ölçülen tutum düzeylerine göre daha yüksek bulunmuştur. İstatistiksel olarak da öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası ölçülen İngilizce dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (p<0.05). Öğretmenlerin beklentilerine göre sergiledikleri davranışlar öğretmen-öğrenci ilişkisini zenginleştirir, öğrencinin duyuşsal öğrenme alanlarını etkiler (Gorham, 1988; Christophel, 1990; Christensen ve Menzel, 1998). Geçer ve Deryakulu (2004) yaptığı araştırmada öğretmen yakınlık davranışlarının öğrencilerin tutumları üzerinde orta düzeyde, pozitif yönde anlamlı bir yordayıcısı olduğunu belirtmiştir.

3- Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri uygulama süreci boyunca öğrencilerin İngilizce deneme sınavlarında elde ettikleri puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark yaratmakta mıdır?

Uygulamanın başlamasıyla birlikte yapılan ilk deneme sınavında öğrencilerin 20 sorudaki net ortalaması yaklaşık 9 net iken, son deneme sınavında ortalama 13 net ortalamasının üstüne çıkmıştır. Uygulama sırasında yapılan deneme sınavlarının ortalama netlerinde devamlı bir artış gözlenmiştir.

İngilizce testleri başarı değişim grafiği Şekil 3.’te verilmiştir.

Şekil 3. Başarı Değişim Grafiği

Öğrencilerin İngilizce deneme sınavlarından elde ettikleri puanların ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tekrarlı ölçümler için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Puanlar arası farkların varyanslarının homojenliği koşulu olan Mauchly's küresellik varsayımı sağlanmadığı için Greenhouse-Geisser düzeltilmesini içeren varyans analizi sonucu Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. İngilizce Başarı Testleri Puanlarının Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Deneklerarası	7950.443	86	92.447			
Ölçüm	1379.741	3.745	368.426	64.618	,000	1-2,1-3,1-4, 1-5, 1-6, 1-7, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7, 3-5, 3-6, 3-7, 4-5, 4-6, 4-7, 5-7, 6-7
Hata	1384.545	322.066	3.555			

Tabloda görüldüğü gibi öğrencilerin İngilizce başarı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmektedir $F(3.745-322.066)=64.618$, $p<.01$. Hesaplanan etki büyüklüğüne göre ($\eta^2=0.429$) farkın %43'ü açıklanabilmektedir. Elde edilen sonuçlara göre, programın başında yapılan 1. sınavla diğer bütün sınavlar arasında, 2. sınavla 4, 5, 6 ve 7. sınav arasında, 3. sınavla 5,6 ve 7. sınav arasında, 4. sınavla 5, 6 ve 7. sınav arasında, 5 -7 ve 6-7. sınavlar arasında anlamlı farklılık görülmüş sadece 2-3, 3-4, 5-6 sınavlar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Sonuç olarak uygulanan yüksek beklenti stratejilerinin öğrenci başarılarını anlamlı düzeyde yükselttiği söylenebilir. Özer ve Korkmaz (2016)'ın yaptığı çalışma da göstermiştir ki öğretmenin olumlu tutumu ve davranışları, her bireye söz hakkı vermesi, her öğrenciyi önemseydiğini hissettirmesi yabancı dil öğretiminde başarıyı etkileyen faktörlerdendir. Geçer ve Deryakulu (2004)'nın yaptığı çalışmada ise öğretmen yakınlık davranışları öğrencilerin başarıları üzerinde düşük düzeyde, pozitif yönde anlamlı bir yordayıcıdır.

4-Öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutumuna etkisi nedir?

Öğretmen beklentilerinin öğrencilerin İngilizce dersindeki tutumlarına olan etkisi basit doğrusal regresyon analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Öğretmen Beklentisinin Öğrencilerin İngilizce Dersindeki Tutumlarını Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	B	T	P
Sabit	-1.888	.850		-2.223	.029
Öğretmen beklentisi	1.311	.184	.612	7.127	.000

$R=.612$, $R^2=.374$, $p<.01$

Basit doğrusal regresyon analizi sonucuna göre öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersi tutumları üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu bulunmuştur ($R=.612$, $R^2=.374$, $p<.01$). Buna göre öğretmen beklentisi öğrenci tutumlarındaki varyansın %37 sini açıklamaktadır. Standardize edilmiş β katsayısı ve t değerleri incelendiğinde öğretmen beklentisinin İngilizce dersine olan tutumun anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir. Wubbels'in 2003 yılında yaptığı araştırma

göstermiştir ki öğretmenlerin beklentilerine uygun gösterdiği davranışlar öğrencilerin derse karşı tutumunda %50 etkilidir (akt. Saydam ve Telli, 2011).

5- Öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersindeki başarısına etkisi nedir?

Öğretmen beklentilerinin öğrencilerin İngilizce dersindeki başarılarına olan etkisi basit doğrusal regresyon analizi ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Öğretmen Beklentisinin Öğrencilerin İngilizce Dersindeki Başarısını Yordamasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	B	T	p
Sabit	-2.299	6.249		-.368	.714
Öğretmen beklentisi	3.447	1.353	.266	2.547	.013

R=.266, R²=.071, p<.05

Basit doğrusal regresyon analizi sonucuna göre öğretmen beklentisinin öğrencilerin İngilizce dersinde başarıları üzerinde düşük düzeyde anlamlı bir etkisi olduğu bulunmuştur (R=.266, R²=.071, p<.05). Buna göre öğretmen beklentisi öğrenci başarısındaki varyansın %7 sini açıklamaktadır. Standardize edilmiş β katsayısı ve t değerleri incelendiğinde öğretmen beklentisinin İngilizce başarısının anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir. Yapılan çalışmalar da göstermiştir ki öğretmen beklentisi öğretmen davranışlarına yansır ve bu yansıma öğrenci başarısını etkiler (Harris ve Rosenthal, 1990; Sheftall, 2000; Tauber, 1997). Rubbie-Davies, Hattie ve Hamiton (2006) ’un dört farklı etnik grup üzerinde yaptığı çalışma da ön test uygulamasında tüm etnik grupların test sonuçları birbirine yakın olmasına rağmen grubun birine karşı geliştirilen olumsuz beklentiler sonucu o grup son test uygulamasında diğer grupların gerisinde kalarak çok az bir başarı artışı göstermiştir.

5. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde önceki bölümde açıklanan bulgulara ve yorumlara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuç

Araştırmada öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri ile öğrencilerin İngilizce dersine tutumu ve başarısı arasındaki ilişki incelenmiştir. Ortaokul 6. ve 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki başarısına öğretmen beklentisinin etkisinin olup olmadığı; ortaokul 6. ve 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersine tutum puanlarına öğretmen beklentisinin etkisi olup olmadığı araştırılmıştır.

Araştırmada alt problemler doğrultusunda elde edilen sonuçlar aşağıda belirtilmiştir.

1. Öğretmen beklentisini geliştirme stratejilerini uygulama öncesi ve sonrası öğrencilerin ölçülen öğretmen beklentileri arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Öğrencilerin uygulama sonrası ölçülen eşit yaklaşım; ipucu verme; ilgi, yakınlık ve değer verme; takdir etme, motivasyon sağlama beklentileri uygulama öncesi ölçülen beklenti düzeylerine göre daha yüksek bulunmuştur. Sınıf içi eşit yaklaşım sağlamak adına yapılan farklı materyal kullanımları, oynanan oyunlar, ders işlenişi sırasında verilen ipuçları, öğrencilerle sohbet edilerek gösterilen duygusal yakınlık, öğrencileri motive etmek için kullanılan takdir kelimeleri öğrencilerde istenilen etkiyi yaratmış, uygulama sonrası ölçülen öğretmen beklentilerini etkilemiştir. Sınıf içerisinde değişen bu durum öğrenciler tarafından fark edilmiş, bu farkındalık durumu araştırmacının dikkatini çekmiş ve araştırmacının gözlem notlarına yansımıştır.

2. Öğretmen beklentisini geliştirme stratejilerini uygulama öncesi ve sonrası öğrencilerin ölçülen İngilizce dersi tutumları arasında anlamlı bir fark vardır. Öğrencilerin uygulama sonrası ölçülen İngilizce dersine ilişkin tutumları uygulama öncesi tutum düzeylerine göre daha yüksektir. Sınıf içi etkinlik uygulamaları öğrencilerin tutumlarını etkilemiştir. İngilizce dersini hiç sevmediğini belirterek derste sorumsuz davranan öğrenciler, derse karşı ilgili davranmaya başlamış ve etkinlik sonunda olumsuz düşüncelerinden kurtulmuştur.
3. Öğretmen beklentisini geliştirme stratejileri uygulamasında yapılan İngilizce deneme sınavlarında öğrencilerin elde ettikleri puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Hem uygulanan etkinliklerin öğrencilerde ölçülen öğretmen beklentisini etkilemesi hem olumsuz tutumların pozitif yönde değişmesi öğrencilerin başarısına da yansımıştır. Uygulanan ilk deneme sınavında 20 soruda yaklaşık 9 net ortalaması ile başlayan deneme sınavı uygulama sırasında artış göstererek son deneme sınavında 13 net ortalamasının üstüne çıkmıştır.
4. Öğretmen beklentisi öğrencilerin İngilizce dersine ait tutumun anlamlı bir yordayıcısıdır.
5. Öğretmen beklentisi öğrencilerin İngilizce dersine ait başarının anlamlı bir yordayıcısıdır.

Sonuç olarak öğretmen beklentisi ile öğrencilerin İngilizce dersine ait tutum ve başarıları arasında olumlu bir ilişki vardır.

5.2. Öneriler

Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- a) Öğrenci başarısı denilince akla ilk gelen öğrencilerin bilişsel özellikleri olmamalıdır. Öğrencilerin başarısında duyuşsal özelliklerinde etkili olduğu göz önünde bulundurularak öğrencilerin duyuşsal özelliklerine gerekli önem

gösterilmelidir. Olumsuz tutumlar pozitif yönde değiştirilmeli, öğrenciler motive edilmelidir.

- b) Öğretmenin öğrencilere karşı beklentisine göre davranışlar sergilediği göz önüne alındığında öğretmenlerde beklenti farkındalığı yaratılmalı, öğretmen beklenti davranışlarının yönetimine gereken önem verilmelidir.
- c) Her dönem başı ve dönem sonunda öğretmenlere verilen seminerlerde ve dönem boyunca öğretmenlere sunulan hizmet içi eğitimlerde belirli noksanlıklar bulunmaktadır ve öğretmenler bu eğitimlere gerekli ilgiyi göstermemektedir. Öğretmen beklentisinin öğrencilerin olumlu tutumunu ve başarısını artırdığı göz önünde bulundurularak “öğretmen beklentisi ve yönetimi” konusu hizmet içi eğitim olarak öğretmenlere verilebilir. Öğretmenler bu eğitimlere katılmak ve gerekli önemi göstermek konusunda teşvik edilebilir.
- d) Öğretmen beklentisinin yönetimi konusunda değişik planlamalar yapılabilir ve eğitim fakültelerinde sınıf yönetimi dersinin bir ünitesi haline getirilebilir.
- e) Öğretmen beklentisinin başarı ve tutumdaki etkisi göz önüne alındığında İngilizce dersi için yapılan bu çalışma başka alan derslerinde de yapılabilir.
- f) Kısa süreli yapılan ve belirli alanlara odaklanan etkinlik planları daha çok geliştirilerek daha uzun bir zaman diliminde uygulanabilir

6.BÖLÜM

KAYNAKÇA

- Acat, M. B., Demiral, S. (2002). Türkiye’de Yabancı Dil Öğretiminde Motivasyon Kaynakları ve Sorunları, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 31, 312-329
- Akın, E., Çeçen, M. A. (2015). Çoklu Ortama Dayalı Türkçe Öğretimine ve Çoklu Ortam Araçlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri, *Turkish Studies*, 10, 51-72
- Aksoy, N. (2003). Eylem Araştırması: Eğitimsel Uygulamaları İyileştirme ve Değiştirmede Kullanılacak Bir Yöntem, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 36, 474-489
- Allington, R. (1980). Teacher Interruption Behaviors during Primary Grade Oral Reading, *Journal of Educational Psychology*, 72, 371-377
- Altrichter, H., Posch, P., Somekh, B. (2000). *Teachers Investigate Their Work: An Introduction to Methods of Action Research*, Routledge: New York
- Altunay, U. (2004). Üniversite İngilizce Hazırlık Öğrencilerinin İngilizceye Yönelik Tutumlarıyla, Sınavlar, Okulun Fiziksel Koşulları ve Ders Programları ve Uygulanışı ile İlgili Görüşleri Arasındaki İlişkiler, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya
- Argon T., Nartgün S. Ş, (2014). *Sınıf Yönetimi* (1. Baskı), Ankara: Maya Akademi
- Aslanargun, E., Süngü, H. (2006). Yabancı Dil Öğretimi ve Etik, *Milli Eğitim Dergisi*, 170, 126-142
- Aydın, S., Zengin, B. (2008). Yabancı Dil Öğretiminde Kaygı: Bir Literatür Özeti, *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4 (1), 81-94
- Başkan, Ö. (2006). *Yabancı Dil Öğretimi İlkeler ve Çözümler*, İstanbul: Multilingual Yabancı Dil Yayınları

- Braun, C. (1976). Teacher Expectation: Sociopsychological Dynamics, *Review of Educational Research*, 46 (2), 185-213
- Brophy J., Good T. (1970). Teachers Communication of Differential Expectations for Children's Classroom Performance: Some Behavioral Data, *Journal of Educational Psychology*, 61, 365-374
- Brophy, J., Good, T. (1974). *Teacher-Student Relationships: Causes and Consequences*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Brophy, J. E. (1982). *Research on The Self-Fulfilling Prophecy and Teacher Expectations*, The Institute for Research on Teaching, Michigan
- Brophy, J. E. (1998). *Advances in Research on Teaching: Expectation in the Classroom*, London: Jai Press Inc.
- Cantor, J., Kester, D., Miller, A. (2000). Amazing Results! Teacher Expectation and Student Achievement (TESA) Follow Up Survey of TESA-Trained Teachers in 45 States and the District of Columbia, *Annual Meeting of the California Educational Research Association*
- Chamber G. N. (1999). *Motivating Language Learners*, Clevedon, Multilingual Matters
- Chang, J., (2011). A Case Study of the "Pygmalion Effect": Teacher Expectation and Student Achievement, *International Education Studies*, 4 (1), 198-201
- Christensen L. J., Menzel K. E. (1998). The Linear Relationship Between Student Reports of Teacher Immediacy Behaviors and Perceptions of State Motivation and of Cognitive, Affective and Behavioral Learning, *Communication Education*, 47 (1), 82-90
- Christophel, D. M. (1990). The Relationship Among Teacher Immediacy Behaviors Student Motivation and Learning, *Communication Education*, 39, 323-340

- Cibişoğlu, M. A., (2016). *Öğrencilerin Toplumsal Kökenlerinin Yabancı Dil Öğrenmeye Yönelik Tutumlarına Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi
- Cooper H. M., Tom D. H. Y. (1984). Teacher Expectation Research: A Review with Implications for Classroom Instruction. *Elementary School Journal*, 85, 77-89
- Costello, P. J. M. (2007). *Action Research*. London: Continuum Books
- Curry, L. M., (2000). Effective Teaching through High Expectation and Class Management, *Technique*, 20 (4)
- Darley, J., Fazio, R. (1980). Expectancy Confirmation Processes Arising in the School Interaction Sequence, *American Psychologist*, 35, 867-881
- Davis, L. L. (1992). Instrument Review: Getting The Most From a Panel of Experts, *Applied Nursing Research*, 5, 194-197
- Demirkan, C. (2008). *Yabancı Dil Öđreniminin Bireylerin Sosyal Yaşamına Etkisi: Isparta'da Öğretmenler Üzerine Bir Araştırma*, Sosyal Bilimler Enstitüsü Süleyman Demirel Üniversitesi
- Demirel, Ö. (2010). *Yabancı Dil Öğretimi*, Pegem Akademi Yayıncılık
- Demirtaş, H., Güneş, H. (2002). *Eğitim Yönetimi ve Denetimi Sözlüğü*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Deniz, M., Avşaroğlu, S., Fidan, Ö., (2006). İngilizce Öğretmenlerinin Öğrencileri Motive Etme Düzeylerinin İncelenmesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (11), 61-73
- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde Program Geliştirme*, Edge Akademi Yayıncılık
- Fines, B. G., (2002). The Impact of Expectations on Teaching & Learning, *Gonzaga Law Review*, 38, 89-128

- Gardner R. C., Lambert, W.E. (1972). *Attitudes and Motivation in Second Language Learning*, Newbury House Publishers
- Gardner, R. C. (1985). *Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitudes and Motivation*, London: Edward Arnold
- Geçer, A., Deryakulu, D. (2004). Öğretmen Yakınlığının Öğrencilerin Başarıları, Tutumları ve Güdülenme Düzeyleri Üzerindeki Etkisi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 40, 518-543
- Genç G., Aksu M. (2004). İnönü Üniversitesi Öğrencilerinin İngilizce Derslerine İlişkin Tutumları, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, Malatya
- Gonzales, V. (2001). The Role of Socioeconomic and Sociocultural Factors in Language-Minority Children's Development an Ecological Research View, *Bilingual Research Journal*, 25, 1-30
- Good, T. L., Brophy J. E. (2000). *Looking in Classroom*, 8th Edition, Addison Wesley Longman Inc. New York
- Good, T. L. (1981a). *Teacher Expectation as Fulfilling Prophecies, Contemporary Issues in Educational Psychology*. USA: Ailyn and Bacon Inc.
- Good, T. L. (1981b). Teacher Expectations and Student Perceptions: A Decade of Research, *Educational Leadership*, 38 (5), 415-422
- Gorham, J. (1988). The Relationship Between Teacher Immediacy Behavior and Student Learning, *Communication Education*, 37, 40-53
- Gottfredson, C. D., Marciniak E., Birdseye, T. A., Gottfredson D. G., (1991). Increasing Teacher Expectations for Student Achievement: An Evaluation, CDS The Johns Hopkins University, Report 25
- Gökdere, E. (2013). Öğretmen Beklentilerinin Yönetimi, *Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (5), 179-183

- Gömlüksiz, M. N., (2003). İngilizce Duyuşsal Alana İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliği, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (1), 215-226
- Gürel, H. (1986). *Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğrenme Başarısı ile Öğrencilerin Akademik Benlik Tasarımları ve Tutumları Arasındaki İlişki (Doktora Tezi)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Haines, C. M., (2008). *The Effects of Higher Teacher Expectations on Academic Achievement for Elementary Students, Especially Traditionally Low Achieving Students*, Vanderbilt University
- Harari, H. (1973). Specialist: Name Can Hinder Child, *The Minneapolis Star*, 2, 1
- Harmer, J. (2007). *How To Teach English*, Pearson Education Limited.
- Harris, M. J., Rosenthal, R. (1985). Mediation of Interpersonal Expectancy Effects: 31 Meta-Analyses, *Psychological Bulletin*, 97, 363-386
- Harris, M. J., Rosenthal, R. (1990). Four Factors in the Mediation of Teacher Expectancy Effects The Social Psychology of Education: Current Research and Theory, Edited by Robert S. Feldman, Cambridge University Press, New York
- Haznedar, B. (2010). Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi: Reformlar, Yönelimler ve Öğretmenlerimiz, *ICONTE*, 11-13 Kasım, Antalya
- Işık, A. (2008). Yabancı Dil Eğitimimizde Yanlışlar Nereden Kaynaklanıyor?, *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4 (2), 15-26
- Jacobson, L. (1968). Level of Expectancy & The Self Fulfilling Prophecy, *Readings in Educational Psychology*, London: Methuen & Co.
- Jones, V. F., Jones, L. S., (2013). *Comprehensive Classroom Management : Creating Communities of Support and Solving Problems*, (10th Ed.) Pearson Boston

- Jussim, L. (1990). Social Reality and Social Problems: The Role of Expectancies, *Journal of Social Issues*, 46(2), 9-34
- Kazazoğlu, S., (2013). Türkçe ve İngilizce Derslerine Yönelik Tutumun Akademik Başarıya Etkisi, *Eğitim ve Bilim*, 38 (170), 294-307
- Kırkız, Y. (2010). *Öğrencilerin İngilizce Dersine Ait Tutumları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi
- Kuzu, A. (2009). Öğretmen Yetiştirme ve Mesleki Gelişimde Eylem Araştırması, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (6), 425-433
- Lennartsson, F., (2008). Students Motivation and Attitudes Towards Learning a Second Language: British and Swedish Students' Points of Views
- McDonough, J., Shaw, C. (1998). *Materials and Methods in ELT, A Teachers Guide: Applied Language Studies*, Oxford Blackwell Publishers
- Mehdiyev E., Usta G., Uğurlu C. T. (2016). İngilizce Dil Öğretiminde Motivasyon, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15 (57), 361-371
- Melek, S. (1987). *Arap Dili Eğitim Öğretiminde Klasik ve Modern Metotlar*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26184_1.html
- Mills, G. E. (2003). *Action Research: A Guide for the teacher researcher*, Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall
- Norton, L. S. (2009). *Action Research in Teaching and Learning: A Practical Guide to Conducting Pedagogical Research in Universities*, Abingdon: Routledge
- Oğuzkan, T., (1981). *Türkiye'de Ortaöğretim ve Sorunları*, Hisar Eğitim Vakfı Yayınları
- Oroujlou, N., Vahedi, M. (2011). Motivation, Attitude and Language Learning, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 29, 994-1000

- Özer B., Korkmaz C. (2016). Yabancı Dil Öğretiminde Öğrenci Başarısını Etkileyen Unsurlar, *EKEV Akademi Dergisi*, 20(67), 59-84
- Öztürk, B., Koç, G. (2001). Öğretmen Beklentileri ve Öğrenci Üzerindeki Etkileri, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 359-395
- Öztürk, B., Koç, G., Şahin., F. (2002a). Sınıf Öğretmenlerinin Yüksek ve Düşük Beklenti Geliştirdikleri Öğrencilere Yönelik Davranışlarının Farklılaşma Durumu, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*, 2, 161-181
- Öztürk, B., Koç, G., Şahin., F. (2002b). Öğretmen Beklentileri Üzerine Bir Araştırma, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (3), 123-144
- Palardy, J. M. (1969). What Teacher Believe - What Children Achieve, *The Elementary School Journal*, 69 (7), 370-374
- Pişkin, M. (2004). İçe Dönük ve Dışa Dönük Kişilik Yapısı, in Y. Kuzgun ve D. Deryakulu, *Eğitimde Bireysel Farklılıklar*, Ankara: Nobel Yayınları
- Reynolds, M. C. (2003). Ten Strategies for Creating a Classroom Culture of High Expectation, SREB – Southern Regional Education Board. www.sreb.org
- Rosenthal, R., (1993). *Interpersonal expectations: Some antecedents and some consequences*, P. D. Blanck (der.), *Interpersonal expectations: Theory, research, and applications*, Cambridge University Press ve Editions de la Maison des Sciences de l'Homme, Paris, 3-25.
- Roussas, G. (2007). *Introduction to probability (first edition)*. United States: Elsevier Academic Press.
- Rubie-Davies, C., Hattie, J., Hamilton, R. (2006). Expecting the Best for Students: Teacher Expectations and Academic Outcomes, *British Journal of Educational Psychology*, 76(3), 429-444

- Saydam, G., Telli S. (2011). Eğitimde Bir Araştırma Alanı Olarak Sınıfta Öğrenci-Öğretmen Kişilerarası İletişimi ve Öğretmen Etkileşim Ölçeği (QTI), *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 28(2), 23-45
- Seaver, W. B. (1973). Effect of Naturally Induced Teacher Expectancies, *Journal of Personality and Social Psychology*, 28 (3), 333-342
- Sheftall, M. S. (2000). Teacher Expectations, Teacher Efficacy and Student Achievement, *Abstract Dissertation International*, University of Georgia
- Smith, A. N. (1971). The Importance of Attitude in Foreign Language Learning, *The Modern Language Journal*, 55 (2), 82-88
- Tatar, M. (2005). Öğretmen Beklentisi, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), <http://yyu.dergipark.gov.tr/yyuefd/issue/13720/166070>
- Tauber, R. T. (1997). *Self Fulfilling Prophecy: A Practical Guide to Its Use in Education*, London: Preager
- Uzuner, Y. (2005). Özel Eğitimden Örneklerle Eylem Araştırmaları, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 6 (2), 1-12
- Wilcox, R. R. (2012). *Modern statistics for the social and behavioral sciences: A practical introduction*. United States: Chapman & Hall/CRC Press
- Williams, M., Burden, R. L., (1997). *Psychology for Language Teachers*, Cambridge University Press
- Yılmaz, E. (2007). *Ortaöğretimde İngilizce Derslerinde Öğrenci Başarısında Motivasyonun Rolü: Bartın İli Örneği*, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi,

Ek 1. Öğretmen Beklentisini Belirleme Ölçeği

Sevgili öğrenciler,

Aşağıda yer alan ifadeleri dikkatli bir şekilde okuyup her ifade için uygun gördüğünüz bir seçeneği işaretlemenizi istiyorum. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Selnur Yüksel

Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
5	4	3	2	1

	Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
1. Öğretmen sınıfta hep aynı kişilere söz hakkı verir.					
2. Öğretmen bana isimle hitap eder.					
3. Öğretmen sadece masasında oturur.					
4. Öğretmen bir sorun olduğunda herkesi dinledikten sonra karar verir.					
5. Öğretmen neden takdir edildiğimi açıklar.					
6. Benim yaşadıklarım öğretmen için önemsizdir.					
7. Soruyu cevaplamak için daha fazla zamana ihtiyaç duyduğumda bunu öğretmene söylerim.					
8. Öğretmen gerektiğinde yanıma oturur.					
9. Öğretmen benim soruyu cevaplamamı bekler.					
10. Öğretmen soruyu cevaplaması için listeden rasgele öğrenci seçer.					
11. Öğretmen sadece ön sıradaki öğrencilerle ilgilenir.					
12. Öğretmen davranışlarımın doğru ya da yanlış olduğunu ayırt etmemi sağlar.					
13. Öğretmen başardığımda beni takdir eder.					
14. Öğretmen hedef belirlememe yardımcı olur.					
15. Öğretmen beni överek doğru bir şey yaptığımı hissettirir.					
16. Öğretmen sınıfta herkese söz hakkı verir.					

17. Öğretmen soruyu cevaplayamadığımda bana yol gösterir.					
18. Öğretmen sıraların arasında dolaşarak ihtiyacım olduğunda yardımcı olur.					
19. Öğretmen söz hakkı istediğimde beni görmez.					
20. Öğretmen soruyu cevaplayamadığım zaman önceki öğrendiklerimi hatırlatır.					
21. Öğretmen doğru davranışlarımı takdir eder.					
22. Öğretmen benimle sohbet eder.					
23. Öğretmen bir sorun yaşadığımda beni dinlemeden karar verir					
24. Öğretmene yardıma ihtiyaç duyduğumda ulaşabilirim					
25. Öğretmen ben soruyu cevaplamaya çalışırken başka öğrenciye söz hakkı verir					
26. Öğretmen beni tanımaya yönelik sorular sorar.					
27. Öğretmen soruda anlamadığım kelime olursa açıklar.					
28. Öğretmenle aramızda bir bağ vardır.					
29. Öğretmen herkese eşit davranır.					
30. Öğretmen benimle selamlaşır.					
31. Öğretmen sorunlarımla ilgilenir.					
32. Öğretmen sadece orta sıradaki öğrencilerle ilgilenir.					
33. Öğretmen beni önemser.					
34. Öğretmene istediğim zaman ulaşabilirim.					
35. Öğretmen bana soru sorduğunda cevaplamam için çok az süre verir.					
36. Öğretmen soruyu cevaplayabilmem için soruyu farklı şekilde tekrar sorar.					
37. Öğretmen soruyla ilgili ipucu verir.					
38. Öğretmen ben konuşurken beni dinler.					
39. Öğretmen bana kibar davranır.					
40. Öğretmen ders anlatırken sıraların arasında dolaşır.					

EK 2. İngilizce Dersine Ait Tutum Ölçeği

Sevgili öğrenciler,

Aşağıda yer alan ifadeleri dikkatli bir şekilde okuyup her ifade için uygun gördüğünüz bir seçeneği işaretlemenizi istiyorum. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Selnur Yüksel

İngilizce Dersine Ait Tutumlar	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. İngilizce dersini sıkıcı buluyorum.					
2. İngilizce derslerini diğer derslere göre daha zevkli buluyorum.					
3. İngilizce dersinde öğretmenimizin sürekli eleştirmesi beni dersten soğutuyor.					
4. Çalışsam da İngilizce dersinden düşük notlar alıyorum.					
5. İngilizce dersi merakımı gideriyor.					
6. İngilizce dersi konularını çabuk unuttuğum için çalışmak içimden gelmiyor.					
7. İngilizce dersini yararlı olduğuna inandığım için seviyorum.					
8. İngilizce dersine çalışmak zorunda olduğum için çalışıyorum.					
9. İngilizce dersinde öğrendiğim bilgileri başkalarıyla paylaşmak hoşuma gidiyor.					
10. İngilizce dersinin işlenişi hoşuma gitmiyor.					
11. İngilizce dersi güncel bilgiler içerdiğinde hoşuma gidiyor.					
12. İngilizce dersi konularını anlamakta güçlük çekiyorum.					
13. İngilizce dersi öğretmenimin arkadaşça tavırları beni derse çekiyor.					

İngilizce Dersine Ait Tutumlar	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
14. İngilizce dersinin olduğu gün okula gitmek içimden gelmiyor.					
15. İngilizce dersini kabiliyetim olduğu için seviyorum.					
16. İngilizce dersini anlamsız ve gereksiz buluyorum.					
17. İngilizce dersini çalışmaktan büyük bir zevk duyuyorum.					
18. İngilizce dersi benim için öncelikli dersler arasında yer almıyor.					
19. İngilizce dersini kolay ve anlaşılır bir ders olduğu için seviyorum.					
20. İngilizce dersinin olduğu günü sabırsızlıkla bekliyorum.					

Ek 3. Etkinlik Raporu 1. Hafta

1. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Oturma planı oluşturma (6/8) Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (6) (Oyun 1) <p>Uygulama notu:</p> <p>* Sınıfta yeni bir oturma planı oluşturuldu. Her öğrenci öncelikle kimle oturmak istediğine karar verdi. Sıralara sayılar verilerek, kağıtlara yazıldı. Herkes seçtiği kağıtta yazan sıraya göre oturdu. <i>(Bu şekilde öğretmenin duygularından bağımsız bir oturma düzeni oluşturuldu. Öğrenciler hiçbir şekilde itiraz etmedi.)</i></p> <p>* Öğrencilere fırsat eşitliği tanımak ve eşit söz hakkı vermek amacıyla İngilizce kelimeleri öğrenmek için 6. sınıflarla bir oyun oynandı. Öğretmen ilk sıradaki öğrenciye bir kelime sordu. Öğrenci bilirse yanındaki öğrenciye kelime sorarak oyun zincirleme devam etti. Sorulan kelimeyi bilemeyen öğrenci oyundan elendi. Her öğrenciye kelimeyi bilmesi için 10 saniye süre verildi. <i>(Öğrencilerin ilgisini çeken bir oyun oldu. Oyun kelime soran ve cevaplayan için de kelime bilgisi gerektiriyordu çünkü soran öğrencinin defterini açıp soracağı kelimeye bakma imkanı yoktu. Öğrenciler oyunu çok sevdiğini ancak sonraki derslerde daha hazırlıklı gelerek daha güzel vakit geçireceklerini belirttiler. Kelime çalışmalarında yapılan soru cevap etkinlikleri öğrencilerde korku, telaş gibi olumsuz duygular oluşturuluyordu. Bu oyun sayesinde biraz daha rahat oldukları gözlemlendi.)</i></p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Teneffüslerde öğrencilerle sohbet etme (6/8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Öğrencilerle teneffüslerde sohbet edilerek öğretmen – öğrenci iletişimi geliştirilmeye çalışıldı. <i>(Bir öğrencim “Günaydın” dediğimde beni ilk defa görmüş gibi çok şaşırdı. Onun o tepkisi beni çok üzdü. Bu kadar küçük ama önemli bir adımı atladığımı daha önce fark etmemiştim.)</i></p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8)

Ek 4. Etkinlik Raporu 2. Hafta

2. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (6) (Oyun 1) (<i>Öğrencilerin hazırlanarak geldikleri gözlemlendi.</i>)
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilere ikili grup çalışması yaptırma (6) Sıraların arasında dolaşarak ipucu verme, destek olma (6/8) <p>Uygulama Notu: * 6. sınıf öğrencilerine hava durumları ile ilgili performans görevi verildi. İkili gruplar oluşturuldu. Öğrencilerin bir sonraki derse ne yapacaklarına karar verip gerekli malzemelerle hazırlıklı gelmesi istendi. Bir sonraki derste öğrenciler birbirlerinden destek alarak çalışmalarını tamamladılar. Etkinlik sırasında öğretmen sıraların arasında dolaşarak gerekli yardımı sağladı. Öğrencilerle birlikte belirlenen en güzel ve doğru ödev okul koridorundaki o sınıfa ait panoya asıldı. (<i>Öğrencilerin yaratıcı düşünceleri o kadar baskı altına alınmış ki yazacakları kalemin rengine kadar kural beklediler benden. Özgür olduklarını, konuya uygun ve doğru olduktan sonra hayallerinin ölçüsünde istediklerini yapabileceklerini belirttim. Biraz zorlansalar da sonunda çok güzel ödevler ortaya çıktı. Bu etkinlik öğrencilerin kendi arasındaki iletişimine de katkı sağladı. Panoya asılacak ödevi belirlerken tek tereddüdüm öğrencilerin oy kullanırken adil olmama ihtimaliydi ama korktuğum gibi olmadı. Herkesin oy birliğiyle belirlediği ödev panoya asıldı.</i>)</p>
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Tenefüslerde öğrencilerle sohbet etme (6/8) Öğrenci fikirlerine önem verme (6/8) Sorun yaşayan öğrencilerle görüşmeler yapma (8) <p>Uygulama Notu: * 8. sınıflarda derste durgun olan iki öğrenci teneffüste birer birer özel olarak çağrıldı ve probleminin olup olmadığı, anlatırsa yardımcı olunabileceği konuşuldu. İki öğrenci de sorunlarını anlatarak destek olunmasını istedi. * 8B sınıfında öğretmen sınıfa girdiğinde büyük bir kaos ortamı vardı. Sakinlik korunarak öğrenciler teker teker dinlendi ve problem çözüldü.</p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma

Ek 5. Etkinlik Raporu 3. Hafta

3. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için materyal kullanma (6/8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Sınıfa kum saati götürülerek herkese eşit süre verildi. Böylece cevaplama süresi konusunda sınıfta fırsat eşitliği sağlandı. (Özellikle 6. sınıfların çok hoşuna gitti. Bir öğrencim benim içimden sayıp yorulduğumu buna artık gerek kalmadığını belirtti. 8. Sınıf öğrencileri kum saatinin çocuklar için olduğunu söylemesi üzerine genel oylama yapıldı ve kum saatinden vazgeçildi. Süre için kronometre kullanılabileceği önerildi. Yine oy birliği ile kabul edildi.)</p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme. (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin çalışma takibini yapma (8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Öğrencilere öğrenci takip formları dağıtılarak düzenli ilerleme kontrolleri yapıldı. Bireysel görüşmeler düzenlenerek destek verildi. (Okul ile ortak belirleyip uygulamaya geçtiğimiz bu çalışmada aslında 4 öğrenci ile ilgileniyordum. Ama özellikle gelip benim koç öğretmenim yok neden diye soran bir öğrenciyi grubuma alınca bu başka öğrencileri de teşvik etti. Onlar da yanıma gelerek koçluğunu üstlenip üstlenemeyeceğimi sordu. Ben de kabul edince çok memnun oldular.)</p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8)

Ek 6. Etkinlik Raporu 4. Hafta

4. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için materyal kullanma (6/8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Sınıfa kum saati götürülerek herkese eşit süre verildi. Böylece cevaplama süresi konusunda sınıfta fırsat eşitliği sağlandı. <i>(Kum saatini götürmeyi unuttuğum bir ders öğrenciler çok üzüldü. Kum saati olmadan nasıl süre tutacağız dediler. Ben de sessizce beklerlerse kum saatini dolabımdan alıp geleceğimi söyledim. Normalde çok gürültülü bir sınıf olan (6A) çok sessiz bir şekilde beni bekledi.)</i></p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8)
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* 6. sınıflarda sınıfça belirlenen kurallara göre her ders olumlu davranışlar mavi kart, olumsuz davranışlar kırmızı kart almaya başladı. <i>(Kâğıtların rengi sarı ve yeşil olarak planlanmıştı ama öğrenciler Düzcüspor'un renkleri olsun isteğinde bulununca mavi ve kırmızı olarak değiştirildi.)</i></p>

Ek 7. Etkinlik Raporu 5. Hafta

5. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 1) (6)
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8) <p>Uygulama Notu: * (Aslında ilk haftadan beri yaptığım bu uygulamada önceden öğrencileri ben bulmaya çalışırken şimdi onların çok rahat yanıma gelip benle konuştuklarını, sohbet ettiklerini fark ettim.)</p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6)

Ek 8. Etkinlik Raporu 6. Hafta

6. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 1) (6)
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8) Sınıf kurallarını öğrencilerle belirleme (6/8) Öğrencilerin sorunlarıyla ilgilenme (8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* 2. dönemin başında öğrencilerle birlikte sınıf kuralları belirlendi. <i>(Sınıf kurallarını birlikte belirlemek öğrencilerin çok hoşuna gitti. Özellikle 6. sınıflar ile yazılı bir anlaşma yaparak imzalar da atıldı. Böylece kendilerini daha değerli hissettiler. 8ler ise daha çok söz vermek önemli biz söz veriyoruz diye sözel bir anlaşma yaptılar.)</i></p> <p>* 8. Sınıflardan bir öğrenci sabah ilk ders yanıma gelerek sağlık meslek lisesini kazanmak istediğini ama kazanamamaktan çok korktuğunu belirtti. Ders çalışma konusunda sıkıntı yaşadığını ve bu korkunun onda odaklanma sıkıntısı oluşturduğunu söyledi. Kendisini rehberlik servisine yönlendirerek profesyonel bir destek alması gerektiğini vurguladım ama istediği zaman sohbet ederek elimden gelen desteği verebileceğimi belirttim. <i>(Sonraki günlerde öğrencinin İngilizce konusunda daha ilgili olduğunu, yapamadığı soruları getirip gösterdiğini ve kursa gelmeye başladığını gözlemledim.)</i></p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6)

Ek 9. Etkinlik Raporu 7. Hafta

7. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 2) (6/8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Herkese eşit söz hakkı vermek için her sınıfta bir isim kutusu oluşturuldu. Söz hakkı verilirken kutudan isim çekildi. Kutudaki her isim söz hakkı alana kadar ikinci söz hakkı kimseye verilmedi. <i>(Öğrencilerle kararlaştırılan bu etkinlik sınıfta istenen etkiyi yaratamadı, öğrenciler sıkıldıklarını ve umdukları gibi olmadığını söyleyince bu etkinlikten vazgeçildi.)</i></p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8) “Gelecekteki ben”e mektup yazma (6/8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Öğrencilerden gelecekteki kendilerine mektup yazmaları istendi. Kâğıtların hatıra olarak saklanacağı ve belki de yıllar sonra bir araya gelindiğinde geri teslim edileceği ve hakkında konuşulacağı belirtildi. <i>(Öğrencilerin çok hoşuna giden bu etkinlikte istisnasız her öğrenci özenle hazırladığı kâğıtları teslim etti. Özellikle 8. Sınıf öğrencileri belki bir gün aynı okulda öğretmen olacağımızı söyledi. Çok hoşuma gitti.)</i></p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6) <p><i>(Öğrencilerin davranışlarına daha dikkat ettiği gözlemlenmiştir.)</i></p>

Ek 10. Etkinlik Raporu 8. Hafta

8. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 1) (6) <p><i>(Bir öğrencim geçen dönem oynadıkları bu oyunu hatırlatarak tekrar bunu yapmak istediklerini belirtti. Arkadaşları da aynı fikirde olduklarını belirtince bir saat de bu oyun oynandı. Aynı zamanda başka fikirlere de açık olduğu belirtildi. Olabildiğince farklı etkinlikleri de ekleyerek bu kelime oyunu saatini iki saate çıkartabileceğimi belirttim.)</i></p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8)
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6) Ödüllendirme (8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Dersteki gayretleri dolayısıyla 8. sınıflardan iki öğrenci kitapla ödüllendirildi. Kitapla ödüllendirilme sebebi olarak da gözlemlendikleri ve kitap okumayı çok sevdiklerinin fark edilmesi olduğu vurgulandı. <i>(Öğrenciler çok şaşırıldılar ve teşekkür ettiler. Hatta birisi verdiğim kitabı daha önce okuyup okumadığımı sordu, ben de okumadığımı ama elindeki kitaplara benzediğini söyledim ve benimle fikrini paylaşmasını istedim, hoşuna giderse benim de okuyacağımı söyledim.)</i></p> <p>* 6. sınıflarda ödev kontrolü, deneme dereceleri, yazılı dereceleri gibi kriterler dönem başında imzalanan anlaşmaya eklenerek en çok gülen yüz ve mavi kart toplayana dönem sonu ödül verilmesi kararlaştırıldı.</p> <p>* 8. sınıflarda ise haftalık yapılan denemelerde en yüksek ortalamaya sahip olan sınıfla TEOG sonrası pasta kesilmesi kararlaştırıldı.</p>

Ek 11. Etkinlik Raporu 9. Hafta

9. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 3) (6) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Öğrencilere bir hafta ezberleme süresiyle 60 adet kelime verilmişti. Bir ders saatinde her kelimenin yanına rastgele 1den 60a kadar sayılar yazıldı. Her öğrenci kalkıp iki adet sayı söyledi ve ona o kelimeler soruldu. Böylece hangi kelimenin sorulacağına tamamen oyunla karar verildi. Her öğrencinin 30 saniyesi vardı. Doğru cevap verenler mavi kart, yanlış cevap verenler kırmızı kart aldılar. <i>(Öğrenciler kelime sormalarda bana zor geldi arkadaşşıma sorulan bana sorulsaydı biliyordum diyordu. Böyle olunca kimse itiraz edemedi aynı zamanda oyun da oynamış oldukları için çok mutlular. Ayrıca bir öğrencim sadece kendisi için değil arkadaşlarına soru sorduğumda da doğru cevap aldığımda yüzümdeki gülümsemenin çok belirgin olduğunu söyledi. Ben de başarılarının onları mutlu edeceğini, onların mutluluğunun da beni mutlu ettiğini söyledim.)</i></p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8) Öğrenci sorunlarıyla ilgilenme (6) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* 6/C sınıfının rehber öğretmeni olarak öğrencilere birer kağıt dağıtıldı ve dersleriyle, ders çalışma durumlarında oluşabilen sıkıntılarla, sınıf içi durumlarla ilgili konuşamadıkları ne varsa kağıda yazarak vermeleri istendi. <i>(Bir öğrencim ailesinin çok kalabalık, evlerinin sobalı olduğunu bu yüzden evde ders çalışamadığını söyleyince özel bir görüşme gerçekleştirildi. Ailesinin yazılı izni alarak haftada iki gün gözetimimde okulda ders çalışması sağlandı.)</i></p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6)

Ek 12. Etkinlik Raporu 10. Hafta

10. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 1,3,4) (6/8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* 8. sınıflarda öğrendiğimiz kelimelerle bilgi yarışması yapıldı. Dersin ilk saati tüm sınıfa çalışma imkanı verildi. İkinci saatindeyse rastgele oluşturulan gruplarla 15 tur bilgi yarışması yapıldı. <i>(Öğrencilerin bu kadar hoşuna gideceğini hiç düşünmemiştim. Bir sonraki hafta daha hazırlıklı geleceklerini söyleyerek bu etkinliğe her hafta devam etmek istediler. Bu etkinlikle kelime öğrenme düzeyleri gözle görülür şekilde artış gösterdi.)</i></p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği

Ek 13. Etkinlik Raporu 11. Hafta

11. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (Oyun 3,4) (6/8)
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8) Öğrenci sorunlarıyla ilgilenme (8) <p>Uygulama Notu: * 8. sınıf öğrencileriyle sınav stresi ile başa çıkmaları ve moral-motivasyon sağlamak amacıyla görüşmeler yapıldı. (Görüşmeler samimi olması adına öğüt verir gibi değil de daha çok kendi yaşadıklarından anlatımlarıyla yapıldı. Öğrenciler ilgiyle dinlediler. Çok güzel bir sohbet ortamı oldu.)</p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanma (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6) <p>(Öğrenciler artık kendi yaptıkları yanı sıra gelip ben böyle bir yanlış harekette buldum kırmızı kartı hak ettim ama bir daha yapmayacağım gibi ifadelerde bulunmaya başladı. Bir grup öğrencim ise geçen seneki İngilizce dersi ile şimdiki derslerin çok farklı olduğunu, artık ders programına baktıklarında yaşasın İngilizce dersi var bugün diye geldiklerini belirttiler.)</p>

Ek 14. Etkinlik Raporu 12. Hafta

12. HAFTA PLANI	
Stratejiler	Etkinlikler
Eşit yaklaşım – Adaletli davranma	<ul style="list-style-type: none"> Söz hakkı ve cevaplama süresinde eşitlik sağlamak için oyun oynama (6/8) (Oyun 4,5) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Sınıfa iki kutu götürüldü. Bir kutuda içinde iki kelime yazan kağıtlar vardı. Öğrenciler sırayla gelerek kutudan kağıt seçti. 30 saniye süre içerisinde cevaplarını ve adını yazarak kağıdı diğer kutunun içine attı. Son kalan öğrencinin de seçim yapması için sınıftaki öğrenci sayısından daha çok kağıt hazırlandı. (Öğrenciler kendilerini televizyonda yayınlanan bir yarışma programında gibi hissettiklerini söyleyip çok eğlendiler. Kelime konusundaki başarılarının artması yapılan aktivitelerdeki ilgi ve motivasyonlarını çok artırdı.)</p>
İpucu verme – Destek olma	<ul style="list-style-type: none"> Gerektiği yerde öğrencilere küçük ipuçları verme (6/8)
İlgi – Değer verme	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerle sohbet etme (6/8) Öğrenci sorunlarıyla ilgilenme (8) <p>Uygulama Notu:</p> <p>* Sınıfta (8C) oluşan kaos ortamını çözmek için derse ara verildi. Sınıfça problemin ne olabileceği konuşuldu. Sorun çözülmeye çalışıldı. (Aynı sınıfta son zamanlarda şikayetler artmıştı. Her öğretmen bir öğrencinin sınıfın lideri gibi olduğunu ve o olumsuzluk çıkarınca arkadaşlarının da ona uyduğunu aslında o sakın olsa herkesin ılımlı olabileceğini söyledi. Ayrıca bu öğrencinin öğretmenlere çok karşılık verip saygısızlık yaptığını söylediler. Bir ders sonra ben aynı sınıfta derse girdiğimde bu kaos ortamının etkisinin devam ettiğini görünce konuşmak istedim. Özellikle o öğrenci çok saygılıydı. Öğretmenlerin dedikleriyle benim yaşadıklarım çok farklıydı. Hatta sınıfta öğretmenlerinizi çok üzüyormuşsunuz ben şaşırıyorum duyunca dedim. Aynı kişiden mi aynı sınıftan mı bahsediyorsunuz acaba dedim. Onlar da biz size farklıyız öğretmenim dediler. Ben de benim tanıdığım sınıf her öğretmenine bu şekilde davranmalı dedim. Teneffüste öğretmenlerinden gidip özür dilediler.)</p>
Takdir etme – Motivasyon sağlama	<ul style="list-style-type: none"> Her öğrenci için en az 5 tane takdir etme kelimesi kullanılır. (6/8) Olumlu davranışları desteklemek için kart toplama etkinliği (6)

Ek 15. Tutum Ölçeği Kullanım İzni

 BULENT GUVEN
Alıcılar: ben
28,04,2015 [Ayrıntıları](#)

Merhaba ölçeğimizi atıf göstererek elbette kullanabilirsiniz. Kolay gelsin.

Doç. Dr. Bülent Güven

28 Nis 2015 21:55 tarihinde "Selnur Yüksel" yazdı:

Hocam merhabalar,

Ben Selnur Yüksel. Düzce Üniversitesi'nde Eğitim Programları ve Öğretim bölümünde yüksek lisans yapıyorum. Tez aşamasındayım. İngilizce öğretmeniyim. Coğrafya dersi için geliştirdiğiniz tutum ölçeğini İngilizce dersi için gerekli değişiklikleri yaparak kullanmak için izninizi istiyorum.

Saygılar...

 yebim anbarly
Alıcılar: ben
17,06,2015 [Ayrıntıları](#)

Kullanabilirsiniz selnur hanım. Basarılar kolay gelsin.

From: Selnur Yüksel

Subject: tutum testi

Sent: Thu, Jun 11, 2015 6:39:08 PM

Hocam merhabalar,

Ben Selnur Yüksel. Düzce Üniversitesi'nde Eğitim Programları ve Öğretim bölümünde yüksek lisans yapıyorum. Tez aşamasındayım. İngilizce öğretmeniyim. Coğrafya dersi için geliştirilen ve sizin İngilizce dersine uyarladığınız tutum ölçeğini kullanmak için izninizi istiyorum.

Saygılar..